

MALI RIJTAR

Informativno glasilo Občine Beltinci • številka 95 • december 2022 • letnik XIX • ISSN -1581-7156

V znak podpore bolnikov z diabetesom je Občina Beltinci osvetlila grajsko poslopje v modro barvo.

Foto: Boštjan Rous

Prav tako je v znak podpore ob mednarodnem dnevu invalidov Občina Beltinci osvetlila grajsko poslopje v vijolično barvo.

Foto: Vili Rous

Letošnji štipendisti in štipendistke Občine Beltinci.

Sprejem pri županu Občine Beltinci – prejemnica glavne nagrade na filmskem festivalu kot scenaristka in režiserka dokumentarnega in igranega kratkega filma – Katjuša Peterka iz Beltinec.

Sprejem pri županu Občine Beltinci – najuspešnejši diplomant na Fakulteti za šport Ljubljana, smer športno treniranje – Matej Virag iz Bratonec.

Cenjeni bralci,

božični čas je čas lepih in prijetnih doživetij, toplih trenutkov v krogu najdražjih in hvaležnosti za vse doživeto. Prav tako advent naznanja slovo staremu letu in napoveduje prihod novemu, kar nas zmeraj obdaja z optimizmom in nam vliva upanje po nečem boljšem, lepšem. Vsi ti občutki se prebujajo tudi v nas – uredniškem odboru, ki se nam s koncem letošnjega leta izteka mandat. V štirih letih smo dobro sodeloval in

usmerjal izdajo Malega rijtarja. Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam posredovali vaša mnenja, razmišljanja, prispevke in obeleževali dogodke ali kakorkoli drugače prispevali, da so dogodki v naši občini ostali v trajnem spominu. Hkrati se želimo opravičiti, če nismo uspeli izpolniti vseh želja in pričakovanj povezanih z izdajo glasila. Z zadovoljstvom in hvaležnostjo prepuščamo prostor našim naslednikom in jim želimo, da

bi ohranili, kar je bilo dobro, dopolnili, če je kaj manjkalo. Vsekakor bomo z zanimanjem še naprej prebirali in spremljali vsebino Malega rijtarja.

Hkrati vam v imenu uredniškega odbora Malega rijtarja želim mirne in blagoslovljene božične praznike in obilo vsega dobrega v letu, ki je pred nami.

Za uredniški odbor, Bojan Vereš

Mali rijtar

informativno glasilo Občine Beltinci

Vsebina objavljenih člankov ne odraža vedno stališča uredniškega odbora glasila.

Objavljenih člankov ne honoriramo.

Fotografije, ki jih avtorji ne bodo podnaslovili, bomo objavili brez podnaslovov.

redniški odbor:

Bojan VEREŠ (odgovorni urednik)

Miran MAUČEC (namestnik odgovornega urednika)

Gabrijela KÜZMA (članica), Tina ZVER VLAJ (članica),

Štefan ŽIŽEK (član)

zbiranje gradiva:

Lilijana BEŽAN HORVAT

jezikovni pregled:

Zlatka HORVAT

Priloge, teksti pod fotografijami in uvodnik urednika glasila niso nujno jezikovno pregledani.

fotografije:

Sandra KAVAŠ (naslovnica), Boštjan ROUS, arhiv Občine Beltinci, ZTKŠ Beltinci.

grafično oblikovanje in priprava za tisk:

TILIA PRINT, ROMAN KLEMENČIČ s.p.

tisk:

TILIA PRINT, ROMAN KLEMENČIČ s.p.

december 2022, naklada 2600 izvodov

Glasilo ni naprodaj, vsako gospodinjstvo v občini ga dobi brezplačno, drugi zainteresirani pa na sedežu Občine Beltinci, Mladinska 2, 9231 Beltinci, 02 / 541 35 35, www.beltinci.si, obcina@beltinci.si

Prosimo vas, da nam

prispevke

(do 3500 znakov)

za 96. praznično

številko, ki izide

meseca

februarja 2023,

posredujete

do srede,

8. februarja 2023,

v elektronski obliki

s komentarji k

fotografijam

in navedbo avtorja ter

v ustreznem formatu.

Naš elektronski naslov:

malirijtar@beltinci.si

Božično-novoletna poslanica župana Občine Beltinci

»So poti, ki vodijo v nove kraje,
so poti, na katerih se marsikaj doživi,
so poti, ki vodijo v nova spoznanja
in so poti, ki vodijo v srca ljudi.
Tako naj bo tudi v novem letu 2023!«

Spoštovane občanke in občani Občine Beltinci!

V božični noči je Božja ljubezen postala luč. Zdaj je na nas, da luč te noči nosimo v svojih srcih do svojih najdražjih, nikakor pa ne smemo pozabiti na ostarele, bolne in osamljene, ki v teh prazničnih dneh najbolj potrebujejo drobec naše pozornosti, lepo toplo besedo in iskren nasmeh. Naj naš glas voščil seže do najglobljih koticov srca vsakega posameznika, ki mu jih bomo izrekli.

Življenje je mnogo prekratko, polno preizkušenj in nam nalaga ogromno bremen, ki jih znamo vedno nositi brez sramu in jih premagovati z največjo mero poguma in moči. Praznični čas je tudi čas, ko se zazremo drug drugemu v oči, ko se med nas naseli mir duše, ko pričakujemo in se veselimo neznanega in polni upanja stremimo v nov čas, ki je pred nami. Naj nam bo naklonjen, naj nam izpolni vse, kar nosimo v svojih srcih in mislih. Obda naj nas z obilo blagrov, ki bodo osvetljevali naše poti in bogatili naš vsakdan.

Vsem Vam želim v prihajajočih prazničnih dneh obilo blagoslova, sreče in veselja. Radost naj bo na Vaših obrazih, iskrica veselja v Vaših očeh. Novo leto 2023 naj vas obdari s trdnim zdravjem, izpolnitvijo vseh želja in naj Vas popelje na skupno pot nadaljnega osebnega ter družbenega razvoja. Družinska harmonija in lepe božične pesmi naj prevladajo v teh dneh, ko se grejemo ob toplih ognjiščih v dolgih zimskih večerih. Ostanimo polni upanja za skupno dobro v letu, ki prihaja med nas!

***Vaš župan
Marko Virag***

O g l a š e v a n j e v informativnem glasilu Mali rijtar

Izdajatelj: Občina Beltinci

Vse zainteresirane bodoče potencialne oglaševalce blaga in storitev obveščamo, da je s 1. 1. 2021 prešel zakup prostora v informativnem glasilu na Občino Beltinci. Uredniški odbor je na svoji seji s sklepom potrdil **CENIK OGLAŠEVANJA**, ki ga objavljamo v nadaljevanju.

V eni izdaji se natisne 2600 izvodov, vsi občani Občine Beltinci pa prejmejo informativno glasilo brezplačno.

Oglas posredujte na elektronski naslov malirijtar@beltinci.si skupaj z navedbo velikosti oglasa kot tudi točne podatke naročnika oglasa, ki so potrebni za izstavitve fakture. Oglas posredujte v formatu JPG, PDF, PSD ali TIF.

CENIK:

Velikost oglasa:	Cena:
1/8 strani	30 €
¼ strani	55 €
½ strani	100 €
1 stran	180 €
Zunanja zadnja stran	250 €

Cene ne vsebujejo DDV-ja (22 %).

Uredniški odbor UO MALI RIJTAR, Bojan Vereš, odgovorni urednik

Koledar prireditev za obdobje januar - februar 2023

JANUAR

Božični koncert Glasbene šole Beltinci

Sreda, 4.1.2023, 18.00

Kulturni dom Beltinci

Organizator: GŠ Beltinci

Potopisni večer

Eva Pintarič: Uzbekistan

Petek, 13.1.2023, 18.00

Grad Beltinci

Organizator: KK TIM MLIN Beltinci

Srečanje katoliških glasbenih šol Slovenije

Torek, 17.1.2023, 17.00

Kulturni dom Beltinci

Organizator: GŠ Beltinci

Kino Beltinci

Dedek gre na jug, slovenska komična drama

Četrtek, 19.01.2023, 19.00

Kulturni dom Beltinci

Organizator: ZTKŠ Beltinci

Društvena razstava malih živali

Sobota, 21.1.2023, 8.00 - 18.00

Nedelja, 22.1.2023, 8.00 - 17.00

Grad Beltinci

Organizator: DGMŽ Beltinci

Koncert Glasbene šole Celje

Ponedeljek, 23.1.2023, 17.00

Kulturni dom Beltinci

Organizator: GŠ Beltinci

Dan harmonike

Glasbena šola Radovljica in Glasbena šola Beltinci

Četrtek, 26.1.2023, 18.00

Kulturni dom Beltinci

Organizator: GŠ Beltinci

Gostovanje gledališke skupine KD Obrež s komedijo Zmeda na veterinarski kliniki

Nedelja, 29.01.2023, 19.00

Kulturni dom Beltinci

Organizator: ZTKŠ Beltinci

FEBRUAR

14. Prešernov pohod

Nedelja, 5.2.2023, 13.00

Start: pri gasilskem domu Lipa

Organizator: PGD Lipa

Odprtje likovne razstave KUD Ivan Kavčič Ljutomer, Sekcija Silvo Prelog Ljutomer

Ponedeljek, 6.2.2023

Grad Beltinci

Organizator: ZTKŠ Beltinci

Osrednja občinska proslava ob slovenskem kulturnem prazniku

Torek, 7.2.2023, 19.00

Kulturni dom Beltinci

Organizator: Občina Beltinci in ZTKŠ Beltinci

Predstavitve zvočne knjige Prekmurščina, kinč predragi

Sobota, 11.02.2023, 18.00

Grad Beltinci

Organizator: ZTKŠ Beltinci

Koncert družinskih zasedb

Petek, 17.2.2023, 18.00

Kulturni dom Beltinci

Organizator: GŠ Beltinci

11. Medulični turnir v kartanju šnopsa

Sobota, 18.2.2023, 16.00

Vaški dom Lipa

Organizator: NK Lipa

Pustno rajanje

Nedelja, 19.2.2023, 14.00

Dvorišče gasilskega doma Gančani

Organizator: TD Sodar Gančani

Pustovanje

Nedelja, 19.2.2023, 13.00

Prekmurska domačija Lipa

Organizator: TD Lipa

Maškarada

Nedelja, 19.2.2023, 14.00

Vaško kulturni dom Melinci

Organizator: TD Brod Melinci

Pustno rajanje

Torek, 21.2.2023

Dvorišče Gostišča Zvezda Beltinci

Organizator: TD Beltinci

Občina Beltinci pridobila sredstva za ureditev zelene poslovno – industrijske cone Beltinci

Občina Beltinci je v letošnjem letu uspešno kandidirala na javnem razpisu Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo »Podpora inovativnim ekosistemom ekonomsko-poslovne infrastrukture« s projektom »Zelena poslovno – industrijska cona Beltinci«. Vrednost projekta znaša 1.296.981,13 eur, njegov namen pa je ureditev zelene poslovno – industrijske cone Beltinci. Industrijska cona je regionalnega pomena in z izvedbo projekta se bo zagotovil večji pretok prometa znotraj cone in vsa nujno potrebna infrastruktura, ki bo omogočala normalno delovanje ter tako zagotavljala pogoje za razvoj in rast malih in srednje velikih podjetij, ki beležijo visoko rast, gradijo podjetniško skupnost in krepijo verigo vrednosti na svojem področju, hkrati pa so pomembni zaposlovalci na regionalni in državni ravni. Projekt bo v celoti zaključen 31. 12. 2023.

Z izvedbo projekta se bo zagotovil večji pretok prometa znotraj cone in vsa nujno potrebna infrastruktura, ki bo omogočala normalno delovanje ter zagotavljala pogoje za razvoj in rast malih in srednje velikih podjetij.

Glavni cilj naložbe je komunalna ureditev poslovno – industrijske cone Beltinci z dokončno izgradnjo ceste z enostransko površino za pešce, ureditvijo odvodnjavanja, fekalno kanalizacijo, vodovodnimi priključki in cestno razsvetljavo ter ureditev trajnostne naravnosti in modre oz. zelene infrastrukture.

V sklopu trajnostne naravnosti in modre oz. zelene infrastrukture se bo izvedlo kar 11 ukrepov:

- solarne svetilke javne razsvetljave
- ureditev prepustnih površin za parkiranje in "car-sharing"

- postavitve polnilnic za električna vozila
- postavitve polnilnice za e-kolesa, skiroje
- postavitev stojala za popravilo koles in stojal za parkiranje
- zabojniki za ponovno uporabo
- rekultivacija obstoječega zadrževalnika meteorne vode
- hortikultura ureditev območja
- vzpostavitev urbanega parkovnega otoka
- solarno - polnilne klopi
- recikliranje odpadkov

Vrednost projekta, vključno z DDV, znaša 1,296.981,13 EUR. Projekt je sofinanciran v celotni vrednosti upravičenih stroškov v višini 1,060.857,49 EUR iz sklada Načrta za okrepanje in odpornost, razvojno področje C3: Pametna, trajnostna in vključujoča rast, komponenta K2: Dvig produktivnosti, prijazno poslovno okolje za investitorje in investicija D: Zagotavljanje inovativnih ekosistemov ekonomsko - poslovne infrastrukture.

Občinska uprava Občine Beltinci

Slovesnost ob Jeričevih dnevih tokrat v Murski Soboti

Letošnji Jeričevi dnevi so potekali v sodelovanju s Prekmurkim društvom general Maister Murska Sobota, ki je ob državnem prazniku, dnevnu Rudolfa Maistra, pripravilo slovesnost v Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota. Slovesnost je bila posvečena prekmurški besedi, osrednja točka dogodka pa je bila predstavitev zvočno-pisne publikacije *Prekmurščina, kinč predragi*. Vsi avtorji publikacije so Prekmurci oziroma s Prekmurjem tesno povezani. Avtor koncepta knjige in strokovni urednik je dr. Hotimir Tivadar, redni profesor na oddelku za slovenistiko na filozofski fakulteti v Ljubljani, kot avtorice so se podpisale še jezikoslovke Klaudija

Nastopajoča Karla Klemenčič in Jakob Klemenčič

Sedar, Valentina Novak, Suzana Panker in Maja Hajdinjak, knjigi pa so dodani še prispevki Irme Benko, Jožeta Brunca, Marjana Fariča, Mojce Kumin Horvat in Alojza Šteinerja.

V interaktivni predstavitvi knjige so zbrani lahko na praktičnih primerih videli, kako se knjiga uporablja. Na notranji naslovnici knjige je QR-koda, ki jo odčitamo z mobilnim telefonom in preko katere lahko dostopamo do knjige v digitalni obliki, do interpretacij besedil, zvočnih posnetkov ali povezav na spletne strani. Kot interpretatorji zvočnih prispevkov so poleg Pankerjeve in Tivadarja sodelovali še Boštjan Rous, Feri Lainšček, Evgen Car, Tinkara Tivadar ter škofa mag. Leon Novak in dr. Peter Štumpf.

Na predstavitvi v soboški knjižnici so nastopili Duo Mystica ter člani in članice Društva prijateljev mladine Dokležovje. Karla Klemenčič je ob spremljavi kitare povedala pesem Rada odin kre stare Müre, ki jo je napisala nečakinja Ivana Jeriča Marija Lukač, kasneje pa je na kitari spremljala še svojega brata Jakoba, ki je povedal pesem Naši mejniki. Zapelo je tudi Jesensko listje, skupina pevk iz dokležovskega društva, ki so se na tem dogodku prvič predstavile v takšni zasedbi.

Maja Hajdinjak

Govor Marjana Fariča, predsednika prekmurskega društva general Maister ob državnem prazniku dnevu Rudolfa Maistra s predstavitvijo knjige Prekmurščina, kinč predragi – živa kulturna dediščina v zvoku in pisavi, Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota, 23. 11. 2022

Državni praznik, dan Rudolfa Maistra, praznujemo v spomin na velikega moža slovenske zgodovine.

Maistra je slovensko zgodovinopisje ponovno odkrilo šele ob koncu osemdesetih let prejšnjega stoletja, prav v času osamosvojitvenih prizadevanj Slovenije. Maistrova dejanja so bila ovrednotena kot izjemno državotvorna,

saj v njihovi posledici gre za oblikovanje in določanje slovenskih nacionalnih meja, kot jih poznamo danes. Njegova prej kot ne spregledana zgodovinska vloga se skozi objektivno zgodovinsko oceno izrisuje šele v zadnjih desetletjih.

Čeprav Maister z vojaško silo v te kraje ni posegel, mu tudi Prekmurje nedvomno dolguje veliko, saj bi sosledje dogodkov, na katere je z bojem za severno mejo tako neizbrisno vplival prav on, Prekmurje in Prekmurce ob drugačnem toku zgodovine zaradi drugačnega razmerja sil ločilo od slovenske matice. Naš zgodovinski dolg ne gre le Maistru, naš dolg ostaja tudi do spomina na njegove sopotnike in tesne sodelavce, prekmurske rojake iz teh krajev, narodne buditelje, ki so sami prepoznali osrednji pomen prekmurskega jezika pri določanju slovenske narodne identitete Prekmurja: do Jožefa Godine, Jožefa Klekla, dr. Matije Slaviča, do Ivana Jeriča in drugih. Ti so se z Maistrom kot njegovi sodelavci in soborci, ter vzporedno z njegovimi prizadevanji za zavarovanje severnih nacionalnih meja, zavzemali za priključitev Prekmurja k matičnemu narodu. Prekmurski človek je po Maistrovi zaslugi in zaslugah njegovih soborcev, političnih somišljenikov in domoljubov znova našel pot k slovenskim sobratom.

Prav ta, skozi stoletja ohranjena in s slovenstvom poistovetena identiteta prekmurskega človeka predstavlja najprepričljivejši argument slovenskega pogajalca na mirovni konferenci v Parizu dr. Matije Slaviča leta 1919 pri prepričevanju velikih sil, da tod žive Slovenci in da je pravična meja tista, ki jih združuje z ostalimi sonarodnjaki.

Iz prepričanja, da prav jezik v zgodovini Prekmurja predstavlja osrednji gradnik domoljubne zavesti in narodnostne pripadnosti tukajšnjega prebivalstva, smo se odločili, da vlogi in pomenu prekmurske kulture, še posebej pa jeziku v našem društvu, namenimo posebno skrb.

Prekmursko društvo general Maister Murska Sobota je v mesecu novembru 2016 javno predstavilo pobudo za projekt Prekmurski jezik in kultura,

ki je bil kasneje v letu 2019 vključen tudi v nabor aktivnosti, povezanih z obeleževanjem 100. obletnice združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom.

Bistvo široko in trajno zastavljenega projekta je promocija prekmurske kulture, še posebej ohranitev prekmurskega jezika, tako na ozemlju Slovenije, kot tudi v zamejstvu. Prekmurski jezik je v zgodovini Prekmurja odigral ključno vlogo pri ohranjanju narodnostne pripadnosti ter zavesti prekmurskega življa kot dela slovenskega jezikovnega in etničnega prostora. Mnenja smo, da je to še posebej v trenutku, ko smo znova priča obujanja nacionalističnih sentimentov sosedne države, ki želi dokazovati, da Prekmurje nima svoje lastne identitete, da je ta identiteta neka druga, da je del neke druge, večvredne kulture, da meja s slovenskim prostorom na reki Muri, da je prekmurska zgodovina taka, kot jo pišejo oni, izjemno pomembna. Narod brez kulture je kot drevo brez korenin, zato je zlahka izpostavljeno neugodnim preizkusom zgodovine.

V skrbi za jezik smo na Slovenski etnografski muzej v sodelovanju z obema verskima skupnostima, v sodelovanju z ustanovo Šiftarjeva fundacija, PAZU in Pokrajinskim muzejem MS naslovili pobudo za vpis prekmurskega jezika v register nesnovne kulturne dediščine. Prekmurski jezik je bil v razvid vpisan v jubilejnem letu 2019. Nosilec in koordinator aktivnosti je bilo prav Prekmursko društvo.

V lanskem letu smo skupaj z našim članom, takratnim poslancem v DZ, mag. Dejanom Židanom, dosegli uvrstitev prekmurskega jezika v Resolucijo o nacionalnem programu za jezikovno politiko 2021 - 2025. Resolucija vzpostavlja temelje za sofinanciranje projektov, ki omogočajo ohranjanje, razvoj in promocijo prekmurščine kot nekdanjega slovenskega knjižnega, sedaj nadnarečnega jezika.

Projekt je povezan tudi z vsebinami, ki potekajo v vzgojno – izobraževalnem procesu v osnovnih in srednjih šolah. Društvo je samostojno razvilo posebno

učno vsebino pod naslovom Program interesne dejavnosti »Prekmurski jezik in kultura v

osnovnih šolah«. Raziskovalni projekt še poteka v štirih prekmurskih osnovnih šolah in daje spodbudne rezultate.

Na občino Puconci smo prav tako v letu 2016 naslovili pobudo za revitalizacijo in preimenovanje domačije pomembnega prekmurskega protestantskega pisca Štefana Kuzmiča v Strukovcih v Dom prekmurske besede.

Knjiga Prekmurščina, kinč predragi – živa kulturna dediščina v zvoku in pisavi, ki je danes pred vami, je krona naših večletnih prizadevanj. Vsebinsko morda ni najbolj poglobljena znanstvena knjiga o prekmurskem jeziku, teh je kar nekaj, vendar to ni bil niti njen smoter, saj nima namena konkurirati znanstvenim monografijam in je v zasnovi namenjena kar najširšemu krogu bralstva. Do njene izdaje je vodila dolgotrajna in trnova pot napornih usklajevanj, prepričevanj, nezaupanja ter razočaranj, celo na meji obupa, ko smo z grenkobo spoznavali, da je meter vaškega asfalta vreden več kot prekmurska beseda in da je vložek v ta projekt merjen le s stotinko celotnega honorarja hrvaške starlete na lokalni poletni zabavi. Navkljub vsemu smo, z uporomo in vztrajnostjo, s skupnimi napori članov društva, soustvarjalcev knjige in podpornikov, projekt vendarle uspešno pripeljali do konca.

Vsebinska priprava knjige je pospešeno stekla spomladi 2022, po prijavi društva na javni razpis Ministrstva za kulturo za (so)financiranje projektov, namenjenih predstavljanju, uveljavljanju in razvoju slovenskega jezika ter njegovi promociji v letu 2022.

Cilji govoreče knjige so predstavitev in promocija prekmurske kulture s poudarkom na specifičnem jeziku, ki je temeljni kamen prekmurske in s tem neločljiv del slovenske kulturne in narodne identitete. Zavedanje o prekmurskem jeziku namreč dodatno krepí kulturno krajino celotne Slovenije in zamejstva. Prekmurje je vedno bilo prostor strpnega sobivanja verskih, jezikovnih in kulturnih raznolikosti, medsebojne tolerance in sožitja, ki jo

odraža tudi specifičnost jezika.

Pričakovani učinki knjige so večplastni: prvenstveno gre za ohranjanje izvornega jezika (narečnega in tudi knjižnega jezika), preko tega za krepitev narodnostne zavesti; za ohranjanje etnoloških posebnosti in ljudskega izročila; za informiranje kar najširših množic o zgodovini in posebnostih prekmurskega jezikovnega prostora tudi izven prekmurskih meja in za spodbujanje nastanka sodobnih tekstov v prekmurščini.

Želeli smo ustvariti publikacijo široke in trajne uporabne vrednosti ter vsestranskih učinkov za celotni prekmurski in slovenski jezikovni prostor, vključno z zamejstvom. Govoreča knjiga je lahko dobrodošel izobraževalni pripomoček, na eni strani za slovenske učence in srednješolce ter učence slovenščine v Porabju, na drugi strani pa tudi za splošno kulturno javnost in prekmurske govorce po Sloveniji, zamejstvu in po svetu. Lahko je tudi dragoceno protokolarno darilo.

Zato knjigo pošiljamo v vse osnovne šole v Sloveniji, saj menimo, da se med seboj tudi znotraj slovenskih meja ne poznamo v zadostni meri. Knjigo pošiljamo v vse slovenske knjižnice, v srednje šole, namenjamo jo vsem pomurskim občinam, lokalnim skupnostim, s katerimi smo sodelovali pri izdaji knjige. Namenjamo jo vsem učencem dvojezičnih osnovnih šol v Porabju, namenjamo jo zamejskim porabskim organizacijam in kulturnim društvom. Namenjamo jo vsem Prekmurkam in Prekmurcem, zlasti prekmurski mladini, prihodnjim rodovom v opomin, poduk, spodbudo in v navdih. Namenjamo jo vsem prekmurskim in slovenskim izseljencem n njihovim potomcem, ki bodo zaradi sodobne digitalizirane zasnove knjige lahko dostopali do nje v Ameriki, Avstraliji, Kanadi, Argentini in še kje....

Nenazadnje, knjigo ob prazniku namenjamo generalu Maistru v spomin na njegovo delo, saj njena izdaja pomeni udejanjanje stremeljenj in ciljev, ki jih posebej prav Maister. Če je Maister slovenstvu izbojeval slovenske meje

z mečem in puško, danes to počnemo s kulturo. Samo na ta način je skozi utrjevanje Maistrovega lika slovenskega domoljuba, kateremu ni bila tuja široka omika in kulturno ustvarjanje, možno danes v enakopravni skupnosti narodov in jezikov zavarovati in ohraniti svoje kulturne, jezikovne in s tem nacionalne meje. Skrb za jezik je trajna naloga vsake družbe in osnovni predpogoj za ohranjanje nacionalne identitete, zavesti in prepoznavnosti, kar je v sodobnem globaliziranem svetu, kjer se izgublja predvsem identitete manjših narodov in marginalnih jezikovnih narečnih skupin, kamor sodi tudi prekmurski jezik, nadvse pomembno.

Knjiga je lahko vzorčen primer sodelovanja civilnodružbene organizacije z lokalnimi skupnostmi, z vladnimi ustanovami in institucionalno kulturo in bi lahko bila primer, da se vse da, če se hoče, če obstaja volja, zaupanje, razumevanje, ustvarjalna želja in energija, vsem preprekam, težavam, tudi določenemu nerazumevanju ali celo ignoranci navkljub.

Nastala je pod idejnimi in organizacijskim okriljem prekmurskega društva general Maister Murska Sobota, v sodelovanju z Ministrstvom za kulturo in Zvezo društev general Maister, v sodelovanju s pomurskimi občinami, združenimi v okviru Pomurske razvojne regije, ter v sodelovanju z Mladinsko knjigo d.d.

Strokovno skupino avtoric in avtorjev posameznih tekstov je vodil prof. dr. Hotimir Tivadar, ki je bil tudi strokovni koordinator projekta. Poleg eminentnih jezikovnih strokovnjakov sta se našemu povabilu k sodelovanju pri nastajanju knjige odzvala tudi škof evangeličanske cerkve v Sloveniji, mag. Leon Novak, in murskosoboški škof RKC, dr. Peter Štumf, kar kaže na željo po kar najširši povezovalnosti in inkluzivnosti projekta.

Posebnost knjige je kombinacija klasičnega teksta v knjižni obliki in zvočnih datotek, saj smo posneli preko 50 tekstov, ki so na voljo v digitalnem obrobju knjige preko QR kode, ki je na voljo na začetku knjige ter na priloženem USB ključu. To omogoča

hkratno tekstovno in slišno, če želite tudi globalno vseprisotnost vsebine knjige.

Knjiga je nastala kot domoljuben projekt s prostovoljnimi delom mnogih. Člani Prekmurskega društva general Maister nismo za svoje delo in vloženi trud prejeli nobenega materialnega nadomestila. Izplačani so bili le nujni avtorski honorarji in materialni stroški

tiska, snemanja ter izdelave USB kartic. Vsem soustvarjalkam in soustvarjalcem knjige, avtoricam in avtorjem prispevkov, članicam in članom Prekmurskega društva GM MS, Zvezi društev GM, Ministrstvu za kulturo, pomurskim občinam, vključenim v Prekmursko razvojno regijo, Foto klubu Murska Sobota, Pokrajinski in študijski

knjižnici, Klubu Prekmurcev v Ljubljani, Znanstveno raziskovalnemu centru SAZU, Mladinski knjigi in vsem ostalim, ki smo jih morda nenamerno prezrli, se kot predsednik društva v svojem imenu in imenu članic in članov društva zahvaljujem za njihov izjemen trud.

Prekmurščina je velikanski zaklad

»Gde je moja zibel stala,
Gde me mati varovala,
Mili moj slovenski svet,
Živi, živi dolgo let!«

(Jožef Baša Miroslav)

To je naslov članka novinarka Tanje Keršmanc, ki je bil objavljen v Nedeljskem dnevniku 23. novembra 2022. Ta dan praznujemo Slovenci državni praznik v spomin na generala Rudolfa Maistra, ki je 23. novembra 1918 s svojo vojsko razorožil nemško stražo v Mariboru in jo razpusil. Prav gotovo brez njega, njegovih borcev in somišljenikov ne bi bilo Prekmurje leta 1919 priključeno in združeno z matičnim narodom. Eden izmed Maistrovih borcev je bil tudi naš domačin – duhovnik in narodni buditelj Ivan Jerič. Tako smo se prav zaradi njega v našem DPM odločili, da tudi v Dokležovju praznujemo dan Rudolfa Maistra. V začetku smo ga praznovali le v KS, pozneje pa smo ga razširili na občinsko praznovanje. V našem društvu posvečamo veliko pozornost prekmurskemu narečju. Tako smo z mladimi in starejšimi člani pripravili več celovečernih srečanj s prikazom ljudskih običajev (lūjpanje semena, k vogledi...) Velik del ohranjanja ljudskega izročila pa smo prikazali na naši gūmli v okviru folklornega festivala v Beltincih.

Povezujemo se s Prekmurskim društvom generala Maistra Murska Sobota. Tako na najboljši možen način ohranjamo vrednote domoljubja in prekmursko narečje. K sodelovanju skušamo pritegniti čim več mladih – od osnovnošolcev do srednješolcev -, ki bodo nadaljevali našo bogato tradicijo.

Letošnje praznovanje državnega praznika Rudolfa Maistra je bilo posvečeno prav ohranjanju in življenju prekmurskega narečja z željo, da ga spoznajo in govorijo tudi v širšem slovenskem prostoru, zlasti mladi v

šolah. Veseli smo, da je prav v času praznika zagledala luč sveta enkratna knjiga – živa prekmurska kulturna dediščina v zvoku in pisavi - čitanka z naslovom **Prekmurščina, kinč predragi**. Na pobudo in kot plod sodelovanja s Prekmurskim društvom generala Maistra in Ministrstvom za kulturo jo je izdala Mladinska knjiga v Ljubljani. Naslov knjige je povzet iz pesmi Jožefa Klekla:

»**Matrn' jezik, kinč predragi,
ki so te nam mati dali
v živi spomin,
svojih vrlin.
lūjbimo te z cele dūše
in častimo nad vse više.**«
(odlomek)

Kinč pomeni zaklad in res je je prekmurščina nekaj posebnega v našem slovenskem prostoru. Tega se zavedamo tudi v našem društvu in zato smo za osrednjo prireditev v Pokrajinski in študijski knjižnici v Murski Soboti prispevali tri točke. Pevke »Jesensko listje« so se predstavile s svojo pesmijo **Lepšega poula nei, kak je prekmursko**. Mlada člana društva – sestra in brat Karla in Jakob Klemenčič - pa sta sodelovala z recitacijo ob spremljavi kitare. Jakob je recital pesem **Naši mejniki**, avtorja Rudolfa Maistra, ki pravi:

»**Mladi! Da ste pripravljene:
meča ne dajte nikoli iz desnice,
naše pravice nikoli iz zenice!
Vranec naj zoblje osedlan,
da se ko strela do mej zaprašite
in prevalite lažnike kamnite,
ko se ukreše – vaš dan.
Bratje stražarji – pozdravljeni!**«

Karla se je predstavila s pesmico **Rada odin kre stare Müre**, avtorice nečakinje Ivana Jeriča, Marije Lukač:

**Rada odin kre stare Müre,
ge vrbe z voduf se spoglejūjero,
spomladi zvunčki
po šumi zacvetejo,
v grmouvi ptice gnezdiyo.**

**Kre šume srne rade se pasejo,
po travnikaj ivanjščice cvetejo,
na njivaj pšenično klsje valovi,
nad njin se štrki spreletavajo.**

**Na večer nam v Čarni mlakaj
žabe zareglajo.
S toga kraja smo mi doma,
s prelejpoga Dokležovja.**

Ponosni smo, da v društvu ohranjamo spomin na generala Rudolfa Maistra in našega rojaka Ivana Jeriča. Z nastopi, razstavami in sodelovanjem z vrtcem in šolami želimo, da naša prekmurščina živi v vsakdanjem življenju tudi med mladimi.

Upamo in želimo, da bo predstavljena knjiga dosegla svoj namen, zaradi katerega je bila natisnjena.

Naj zaključim z besedami novinarka Tanje Keršmanc – citiram:

»**Prekmurski jezik je kot osrednji gradnik domoljubne zavesti v zgodovini Prekmurja odigral ključno vlogo pri ohranjanju narodnostne pripadnosti ter zavesti Prekmurcev kot dela slovenskega jezikovnega in etničnega prostora!**«

Zato bodimo ponosni na svoje korenine, ki segajo globoko v našo preteklost. Imejmo radi svoj domači jezik z narečjem in naše lepo Prekmurje.

**Marija Zver, predsednica DPM
Dokležovje**

**OBČINA
BELTINCI**

Zahvala

Zahvaljujemo se Slovenski vojski, inženircem 72. brigade, ki so nam z domoljubjem v srcu priskočili na pomoč in odstranili iz reke Mure ostanke potopljenega mlina na Otoku ljubezni v Ižakovcih ter nasedlega mlinkega kolesa.

Za sodelovanje in pomoč se zahvaljujemo tudi PGD Ižakovci.

*Občina Beltinci in
Javni zavod za turizem, kulturo in šport Beltinci*

Odstranjevanje ostankov potopljenega mlina

Sprejeti sklepi 1. redne-konstitutivne seje Občinskega sveta Občine Beltinci

Mandatno obdobje 2022-2026

Na **1. redni-konstitutivni seji Občinskega sveta Občine Beltinci**, ki je bila dne **8. decembra 2022**, so bili sprejeti naslednji sklepi:

Sklep št. 1/VIII:

Občinski svet Občine Beltinci imenuje mandatno (verifikacijsko) komisijo v naslednji sestavi:

1. IGOR ADŽIČ - predsednik,
2. MAUČEC MIRAN - član,
3. ALEŠ POREDOŠ - član.

Sklep št. 2/VIII:

Potrdijo se mandati članom Občinskega sveta Občine Beltinci:

ADŽIČ IGOR, roj. 13.08.1965, stanujoč Cvetno naselje 4, Beltinci

BAKAN IGOR, roj. 22.4.1971, stanujoč, Gančani 92

ČINČ ROMAN, roj. 24.10.1962, stanujoč Beltinci, Travniška ulica 16

ERJAVEC JOŽEF, roj. 22.09.1949, stanujoč Lipovci 68

FERČAK JOŽEF, roj. 08.04.1955, stanujoč Lipa 67/a

GLAVAČ BOJAN, roj. 06.02.1982, stanujoč Beltinci, Partizanska ulica 17 b

JAKOB JASMINA, roj. 31.07.1990,
stanujoča Lipovci 103

KLEMENČIČ DEJAN, roj. 21.07.1975,
stanujoč Glavna 107, Dokležovje

KOŠTRIC JANEZ, roj. 07.08.1950,
stanujoč Melinci 38

KOVAČ FRANC, roj. 11.05.1969,
stanujoč Melinci 78/a

LIPIČ BALIGAČ METKA, roj.
01.10.1966, stanujoča Beltinci,
Cankarjeva ulica 8

MAUČEC MIRAN, roj. 05.04.1972,
stanujoč Gančani 187

OZMEC PRIMOŽ, roj. 31.10.1998,
stanujoč Melinci 104/a

POREDOŠ ALEŠ, roj. 23.07.1974,
stanujoč Ižakovci 60

RITLOP ŽELJKO, roj. 12.04.1975,
stanujoč Gančani 165

ROUS TOMAŽ, roj. 11.08.1983,
stanujoč Prekmurska 10, Beltinci

SREŠ LEON, roj. 27.04.1992,
stanujoč Melinci 157

ZAJC IVAN, roj. 14.12.1958,
stanujoč Lipovci 184

HORVAT DUŠAN, roj. 19.05.1974,
stanujoč Poljska pot 9/g, Beltinci,
predstavnik romske skupnosti

Sklep št. 3/VIII:

Ugotovi se, da je bil za župana Občine Beltinci na lokalnih volitvah dne 20.10.2022 izvoljen MARKO VIRAG, roj. 7. 12. 1982, stanujoč Na Kamni št. 5, 9231 Beltinci.

Sklep št. 4/VII:

Imenuje se Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja Občinskega sveta Občine Beltinci v naslednji sestavi:

1. MIRAN MAUČEC,
stanujoč Gančani 187
– predsednik

2. IGOR ADŽIČ,
stanujoč Cvetno naselje 4
– član

3. DEJAN KLEMENČIČ,
stanujoč Glavna 107, Dokležovje
– član

4. ALEŠ POREDOŠ,
stanujoč Ižakovci 60
– član

5. JOŽEF FERČAK,
stanujoč Lipa 67/a
– član

Izveček sklepov iz zapisnika 1. redne-konstitutivne seje Občinskega sveta Občine Beltinci povzela

Lilijana Bežan Horvat

OBČINA
BELTINCI

Vsem klubom, športnim društvom in športni javnosti Občine Beltinci

Javni razpis za podelitev priznanj

Športne zveze Beltinci

Občina Beltinci in Športna zveza Beltinci z namenom popularizacije športne dejavnosti, nagrajevanjem naporov in dosežkov društev ter klubov objavljata **Javni razpis za nominacijo športnice in športnika leta, perspektivne športnice in športnika (starost od 11 do 15 let), mlade športnice in športnika, športno ekipo leta in športnega delavca(ke) za življenjsko delo.**

Nominacije se zbirajo za leto 2022.

V izboru lahko sodelujejo športnice in športniki, ki tekmujejo in trenirajo v klubih in društvih, registriranih v Občini Beltinci, lahko pa tudi v klubih in društvih izven občine, morajo pa biti občani Občine Beltinci.

Športne klube, društva in športno javnost pozivamo, da predlagajo kandidate za priznanja.

K predlogom je potrebno predložiti kratko obrazložitev in dosežke na športnem področju.

Rok za oddajo pisnih predlogov je **20. 1. 2023. Obrazca za prijavo najdete na spletni strani Športne zveze Beltinci (www.sz-beltinci.net).**

Predloge lahko pošljete po navadni pošti na naslov:

**Športna zveza Beltinci, Mladinska ulica 2, 9231 Beltinci,
najkasneje do petka, 20. 1. 2023, ali na**

e-naslov: pozderec.9@gmail.com

Predsedstvo Športne zveze Beltinci

Poročilo predsednice KS Beltinci o opravljenem delu skozi mandat

Spoštovani občani in občanke, krajanke in krajani naše Krajevne skupnosti Beltinci. V svojem poročilu za opravljena dela skozi moj celotni mandat bi vam na kratko opisala vsaj nekaj del, ki smo si jih zadali in jih tudi dokončali.

1. V letu 2019 smo imeli veliko investicijo z ureditvijo prostora med Kulturnim domom in NLB. Začetek investicije sega sicer v november 2018, zaključena pa je bila 2019.

2. Skupaj z občino smo pomagali pri ureditvi ogrevanja v prostorih Ambasade.

3. Ob 100 - obletnici priključitve Prekmurja k matici smo uredili gredice v parku in z rožami zasadili korita pri cerkvi.

4. V parku ob jezeru smo naredili propuste za dotok in iztok vode, obnovili klopi in koše za smeti.

5. Naredili smo kompletno ulično razsvetljavo v Žitni ulici, novo luč v Partizanski ulici, novo luč pri Kozakovih - Pot ob Črncu. Prav tako smo delno financirali asfaltiranje ulice dr. Vilka Novaka (prej Žitna ulica).

6. Namestili smo nove koše za smeti ob potoku Črncu.

7. Predelali smo električno napeljavo Kulturni dom - trg kulture (Marxov trg).

8. Postavili smo kandelabre na zgoraj omenjenem trgu, kakor tudi dokončno uredili električno napeljavo in električno omarico za vse priključke.

9. Postavili smo nove deske na mostičku v parku čez potok Črnc.

10. Pokopališka vežica je dobila nove tekače, dodatno smo izolirali podstrešje.

11. Pripravili smo pogostitev ob dnevu žena in srečanju starejših občanov.

12. Sofinancirali smo izvedbo regijskega tekmovanja gasilcev.

13. Sofinancirali smo državno tekmovanje čebelarjev.

14. Prisotni smo bili pri jubilejih KUD, ND, KD Marki.

15. Sofinanciranje ZTK za izvedbo programa po pogodbi in za izvajanje kulturnih dogodkov.

16. Nabavili smo tri stojala - trojček - za zastave ob proslavah zunaj kulturnega doma.

17. Po požaru smo pomagali družinama Glavač in Kontrec.

18. Sofinancirali smo čiščenje potoka Črnc in jezera.

19. Pomagali smo pri nakupu črpalke za

PGD Beltinci.

20. Pomagali smo pri rekrutaciji: nakup materiala za okrasitev voza, pogostitev po postavitvi mlaja PGD.

21. Nabavili smo črpalko—vodomet v jezeru v parku.

22. Skupaj z občino smo izvedli osvetlitev --reflektorje na pomožnem igrišču.

23. Zgradili smo kanalizacijo od slačilnic v športnem parku, saj so skoraj petdeset let vse odplake bremenile jezero v parku.

24. Z zemljo smo zavozili staro jezero in uredili park.

25. Odkrili smo ledenico in jo očistili smeti, ki so se ves čas delovanja šole v grajskih prostorih nabirale v njej. Uredili smo okolico ledenice, sedaj čakamo, da ZTKŠ pripravi vsebino in dobi kakšna sredstva za obnovo na razpisih.

26. V športnem parku smo uredili mesto za sankanje, če bo sneg, in kupili snežni top za izdelavo snega, če bo vreme primerno.

27. Kupili smo nove table s koši za košarkarsko igrišče v parku, vendar jih zaradi predvidene rekonstrukcije in kompletne ureditve v športnem parku še nismo namestili.

28. Odstranili smo poškodovano ograjo ob asfaltnem igrišču in namestili nove lesene klopi, ki jih lahko uporabljajo tudi gledalci nogometnih tekem.

29. V izgradnji je nov pločnik ali »hodnik« za pešce na Ribiški poti.

30. Na pokopališču smo podaljšali tlakovano potko od žarnega zidu do povezovalne potke, ki vodi do glavnega križa na pokopališču.

31. Na pokopališču smo odstranili vse stare cipse ob Poljski poti in ob meji s sosedi Zadržavčevimi.

32. Na pokopališču smo posadili 90 pokončnih in 40 košatih tis za mejo ob cesti.

33. Skrbeli smo za vzdrževanje mrliške vežice in nabavili nekaj novih klimatskih naprav v wc.

34. Skupaj z varuhi narave smo zasadili nekaj medenih dreves - lip ob parkirišču na pokopališču.

35. Celih 12 let smo se trudili ohraniti kovačijo v Beltincih, vendar nam zaradi raznih okoliščin ni uspelo. Hvaležni smo sedanjemu lastniku Jožefu Slavicu, da je v lastni režiji uspel ohraniti stoletno tradicijo kovaštva v Beltincih.

36. Smo tik pred zaključkom del na naši

vaški vagi, ki je prav tako propadala. Želimo ji dati nove vsebine in ohraniti spomin na nekdanje vaške sejme, kjer se je poleg ostalega prodajala tudi živina.

Dodali bomo čevljarski muzej, saj nam je uspelo preko pokojnega dr. Szepessyja pridobiti kompletno opremo za čevljarsko delavnico od obrtnika v Veržeju. Nekoč smo v Beltincih imeli sedem čevljarjev, zato v njihov spomin postavljamo ta muzej.

37. Na pokopališču smo pripravili gomilo za raztros pepela pokojnikov za vse tiste, ki bi izrazili željo po takšnem načinu pokopa. Zgledovali smo se po ljubljanskih Žalah. Mogoče bomo uredili še steber za nameščanje tablic z imeni pokojnikov. Tu bo potrebno sprejeti tudi protokol za izvedbo pogreba in eventualnim prižiganju sveč, kar drugje ni praksa, saj se sveče prižigajo le ob glavnem križu.

38. Vsako leto smo imeli tudi razpis za društva, sredstva pa smo razdelili glede na izveden program opravljenega dela društev.

Med letom se je pokazalo tudi mnogo drobnih del, med njimi tudi okopavanje gredic - ob cerkvi smo zasadili trajnice v korita, na pokopališču zasajene tise...- vsa drobna dela so bila povezana tudi z manjšimi stroški. Obnašali smo se dokaj racionalno in varčno.

39. Tudi za obnovo oken v naši župnijski cerkvi smo izvajalcu plačali račun za opravljena dela v višini 21000 eur.

Za zaključek naj zapišem tudi to, da smo se na željo svojcev poslovili ob pogrebu od vsakega krajana, mu izrekli zahvalo za njegov prispevek pri obnovi našega kraja in naše skupne domovine.

V svojem imenu se iskreno zahvaljujem članom Sveta KS Beltinci v prejšnjem in sedanjem mandatu, za strpno in dobro sodelovanje, saj brez sloge ni napredka. Verjetno bi lahko še kaj napisali, vendar vam, drage krajanke in krajani, ob koncu voščim samo še obilo lepih trenutkov v tem lepem predbožičnem času in vse dobro v življenju vsakega izmed vas.

Lizika Zadržavec

Franček Rudolf – književnik lipovskih korenin

Franček Rudolf

Franček Rudolf, vsestranski literarni ustvarjalec, ima korenine v Lipovcih. Njegov ded, Franjo Gumilar, je bil 22 let upravitelj šole v Lipovcih (1924–1946), njegova babica, Frančiška Gumilar, pa je bila učiteljica v Lipovcih. Mama Frančka Rudolfa, ime ji je bilo Marija, je bila najstarejša hčerka zakoncev Gumilar. Na literarnem večeru v Murski Soboti je spoznala Branka Rudolfa, profesorja, pesnika, dramatika iz Slovenskih Konjic. Poročila sta se in v času vojne živela v stanovanju Gumilarjevih v šoli v Lipovcih. Tu se je leta 1944 rodil Franček Rudolf. V intervjuju nam je zaupal mnogo zanimivosti iz življenja svoje družine, o spominih na Lipovce in Prekmurje ter o knjigi *Odpiram mlin, zapiram mlin*¹, v kateri je opisal te spomine.

Starejši ljudje se spominjajo, da je v Lipovcih rojen pisatelj Franček Rudolf. Kdo so bili vaši stari starši in starši, kakšno je bilo vaše otroštvo v Lipovcih?

Moja nona² je prišla v Prekmurje iz Primorske po letu 1919, v Veliko Polano, tam je učila v dvorazredni osnovni šoli, njen bodoči mož Franjo Gumilar

1 Roman *Odpiram mlin, zapiram mlin*, ki ga je pisal pet let, je družinska kronika posebne vrste, saj je v njej kot odrasel pisatelj pisal o tistem, kar je, kot sam pravi, ujel na uho kot otrok. Roman je izšel pri založbi Kmečki glas leta 1989.

2 Nona je primorski izraz za babico.

je bil učitelj v Veliki Polani nekaj let prej, 1913. Potem je šel v vojsko in bil v ujetništvu v Rusiji. Po vrnitvi je bil učitelj v Turnišču. Srečala sta leta 1924 na Bledu, ko sta vsak s svojim razredom prišla z vlakom iz Prekmurja, eden iz Velike Polane, drugi iz Turnišča. Na Blejski otok sta peljala svoj razred s pletno³. In tako sta se srečala.

Franjo Gumilar je bil 22 let upravitelj osnovne šole v Lipovcih, moja nona je ves čas učila 1. razred. V Lipovcih je bila še vsaj ena učiteljica. V vasi je živelo 1000 ljudi. Imela sta štiri hčere, moja mama je bila najstarejša. O Prekmurju sem veliko slišal. Ko smo živeli v Mariboru, so moje tete vedno govorile prekmursko, tudi moja nona, dedek je največ razlagal o Rusiji. Vsi so pa nenehno govorili o Prekmurju. Tako sem bil deležen vzgoje, primerne za mladega Prekmurca.

Moj oče je iz Slovenskih Konjic. Poučeval je na gimnaziji v Novem mestu in Celju. S pesniki iz Ljubljane je hodil na literarne večere v Mursko Soboto: Bili so to Oton Župančič, Igo Gruden, Božo Vodušek in še več pesnikov iz tistega časa. Tam je srečal mamino, ko so šli po literarnem večeru na ples v hotel Zvezda. Miško Kranjec je napisal zgodbo, v kateri nastopa Franjo Gumilar in moja nona, moja mama in njene sestre. Potem se je moj oče pripeljal s kolesom k njim na obisk in rekel, da bi se rad poročil z njihovo hčerko. Ni šlo tako hitro. Mama je leta 1940 študirala v Ljubljani, živela pa v Kranju. Oče jo je večkrat obiskal. Potem sta se poročila. Živela sta v Mariboru. Ko se je začela druga svetovna vojna, sta se umaknila k njenim staršem v Prekmurje. Tako sta vojna leta preživela v Lipovcih.

O Lipovcih mi je največ pripovedovala mama. S kolesom se je vozila na gimnazijo v Mursko Soboto. Imela je zelo zanimive sošolce. Ona in njene sestre so se nenehno spominjale tistih dvaindvajsetih let, kar sta dedek in nona poučevala v Lipovcih. Dedek Feri

³ Pletna je čoln, ki vozi potnike na Blejski otok.

je bil pred tem deset let vojni ujetnik, nona pa je živela prej med Gorico, kjer je hodila na učiteljske, Trstom in Celovcem, zdaj pa je pristala v panonski vasi, pravzaprav je bila begunka, kar se ji je močno poznalo. Franjo Gumilar je učil več višjih razredov osnovne šole hkrati, kot nadučitelj je pomagal kakšnemu županu pri uradniških zadevah, pogosto je hodil na obiske h grofici Zichy. Vas je imela tisoč prebivalcev in dogajanje v njej je bilo živahno, posebno za otroke in mladino. Pa tudi politike nikoli ni manjkalo. No, če pomislim, moji knjigi bi lahko bilo tudi naslov »Tete so mi povedale«.

Kdaj ste se odselili iz Lipovec in zakaj? Ste se kdaj vračali v Lipovce? Kakšne spomine imate?

Ko sem bil star 8 mesecev, smo se s starši preselili iz Lipovec v Mursko Soboto, potem v Maribor. Jasno je, da se ne spomnim kaj dosti iz tega obdobja, čeprav sem pozneje napisal knjigo *Odpiram mlin, zapiram mlin*, kjer opisujem konec vojne, kako pridejo Rusi, kako se vojskujejo z Nemci in kako potem odidejo. Če bi me vprašal, ali sem v tem romanu opisal vse, kar se je tedaj dogajalo, bi rekel, da ravno raznih doživljajev iz Prekmurja in etnografskih zadev nisem opisoval, ker sem se ukvarjal s problemom vojne. Ta knjiga je »vojna in mir« v prekmurskih dimenzijah, opisujem, kako se stari starši in starši pogovarjajo o raznih okoliščinah vojne. Problem je, da eni in drugi malo pretiravajo ali malo lažejo, bistvenih stvari sploh ne povejo ali pa se hočejo nasmejati na račun enega ali drugega. Če bi to knjigo pisal še enkrat, bi bolj opisoval te etnografske posebnosti, kakšno je bilo življenje v Prekmurju v tistem času, ki sem ga sam doživljal, ko sem bil star že deset let. Vse hiše so bile iz blata in pokrite s slamo, razen mrliška vežica je bila zidana. Zafrkaval sem svoje vrstnike, ko sem jim rekel za zanimivo primerjavo, da je cerkev v Beltincih večja kot v Mariboru, hiše so pa vse iz blata in slame, oni pa so rekli: »Ni problema, bomo vse podrli

in naredili nove.« In res so to naredili.

Prekmurje je name naredilo zelo velik vtis zaradi tega, ker ko sem prišel tam k eni hiši, so imeli 12 otrok in njihova mati je poklicala 12-letno punčko in rekla: »Pazi, pazi tega, še bolj nouri je, kakor je videti.« In potem so otroci rekli, da ne smem k vodnjaku, ker lahko padem noter, a jaz sem rekel, da to sploh ni tako in sem zlezal notri in nazaj ven iz vodnjaka in to je bil strahoten prekršek. Vedno so me pazili, ko so kaj delali, da ne bi šel zraven, da se mi ne bi kaj zgodilo, drugi mlajši otroci pa so šli in to me je zelo motilo.

Vsako leto smo prišli v Prekmurje za 1. november in prinesli venec na grob dedkove in nonine hčerke. Zapomnil sem si, da so gorele lučke zvečer na pokopališču. V Mariboru je svetila samo ena žarnica na Kolodvoru, postaje ni bilo, ker so jo bombardirali, a ko si videl luč, si se tam postavil in vlak je pripeljal. V Ljubljani sta bili dve žarnici, pa še dva vlaka na različnih tirih sta svetila vsak s svojo lučjo. V Beltincih, ko smo se peljali v Lipovce, je vlak posvetil v tablo Beltinci in izstopili smo z vlaka in ni bilo nobene luči. Šli smo v totalni temi do Lipovce. Bilo je dokaj srhljivo. Spomnim se tudi, ko so dobili mlatilnico na parni pogon, se je zbralo več sto ljudi, sodelovali so pri mlatenju žita, jaz sem tam bil s teto, ona je bila takrat že študentka iz Ljubljane. In moral sem jo paziti, da se je ni lotil kak ljubitelj žensk.

Poslušal sem raznovrstno mitologijo Prekmurja, Feri Gumilar, moj dedek, ki nastopa v knjigi, je ustanovil prekmursko muzejsko društvo, že pred drugo svetovno vojno je nekje našel prostor, kjer je hranil pomembne prekmurske predmete, sodeloval je tudi s ptujskim muzejem, kjer je bil po vojni do leta 1962 tudi ravnatelj.

Trenutno berem vaš roman *Odpiram mlin, zapiram mlin*. Navdušila me je številčnost dogajanja in številni prostori: Kitajska, Maribor, Ptuj, Prekmurje. Kako je tak način življenja in odraščanja vplival na oblikovanje vaše osebnosti?

Prekmurje je bilo stičišče mnogih dogajanj. Po 1. svet. vojni so nekako to vključili v slovenski prostor, Slovenija se je vključevala v jugoslovanski prostor. To ni šlo brez posebnih težav, čeprav to zveni zdaj dokaj puhlo. Moj dedek Feri je bil že poleti 1914 ranjen in ujet, tu ga je našel ameriški pastor, ki je delal za Nansenovo akcijo in potem je bil Feri deset let v Rusiji, v Čiti in Irkutsku v Sibiriji, kasneje pa tudi v Koreji in na Japonskem, delal za Nansenovo akcijo, deloval je v organizaciji, ki je iskala vojne ujetnike in jih skušala spraviti domov, mogoče tudi zato, da se ne bi pridružili kakšni napačni vojski. V Sibiriji se je nabralo veliko različnih vojsk. O teh vojskah mi je veliko in zelo zanimivo pripovedoval. Povedal mi je zelo veliko o tem, kako se je razvijala ruska revolucija, kako je potekala državljanska vojna in tuje intervencije. Kasneje sem iz mnogih zgodovinskih virov videl, da bi se še marsikaj drugega dalo povedati. Nekateri vzorci so se ponavljali v drugi svetovni vojni in se ponavljajo tudi danes, na primer v Ukrajini. Zelo rad je pripovedoval zgodbe in ta knjiga je knjiga o Franju Gumilarju in njegovem smislu za interpretacijo zgodovine. Moja nona Frančiška Gumilar, učiteljica prvega razreda, pa se je vedno razburjala zaradi politike in se vedno vmešavala v aktualna politična dogajanja, tudi v komunizem in revolucijo.

Kakšna je bila vaša izobraževalna pot?

Leta 1945 smo začeli živeti v Mariboru. Moja brata sta rojena v Mariboru. Osnovno šolo sem obiskoval v Mariboru. Potem sem hodil na klasično gimnazijo. Bilo je malo dolgočasno. Preveč smo se učili jezike: latinsko, nemško, dokaj naporno je bilo, bolj kot AGRFT. V času gimnazije sem igral v igri Miloša Mikelna *Atomske bombe ni več*.

Od kod je prišla vaša želja po študiju umetnosti? Kje ste prišli v stik s tem svetom, kaj vas je fasciniralo?

Hodil sem v mariborsko gledališče. Imel sem abonma. Moj oče je pisal gledališke in operne kritike. V 2. letniku sem igral

v Mikelnovi drami *Atomske bombe ni več*, režiral pa je Bačko, danes je star 87 let. Moje oče je bil direktor gledališča 1947–1948, potem pa direktor Umetnostne galerije. Vedno sem imel posla z umetnostjo. Postal bi slikar, če bi imel talent, a ga nimam. Potem sem študiral, kaj me zanima. Za smučanje se nisem mogel odločiti, čeprav je bila to najpomembnejša stvar v Mariboru. Sneg mi ni bil všeč. Pisal sem pesmi, a sem to opustil, ko sem prešel na gledališče. A to ni bilo najbolj pametno, ker pesniki *dobro pridejo skoz*. Postal sem svobodni umetnik. Izpolnjujem kriterije za filmskega režiserja, ker sem posnel določeno število filmov.

Za Prekmurce radi pravimo, da smo nostalgični, melanholični, da na naše doživljanje sveta vpliva ravnica. A ste vi kdaj imeli take občutke? So vplivali na vaše pisanje?

Moj oče in mama sta poznala toliko Prekmurcev, da je to neverjetno. Prihajali so v Maribor. Moje tete so praktično poznale vse, kar se jih je prikazalo v javnosti. Ena teta je bila v službi v Lendavi, bila je farmacevtka. Moj oče je poznal prekmurske intelektualce, več sto pomembnih Prekmurcev je bilo. Moja mama je poznala tudi preproste ljudi.

Kot otrok sem slišal marsikaj. Ni bilo televizije, na obisk so prihajali različni ljudje in smo se pogovarjali. Ko sem bil majhen, so k nam prihajali tudi pomembni umetniki in smo marsikaj slišali o življenju v veliki Ljubljani. Zdaj živim v Ljubljani in vedno znova ugotavljam, da sem po nepotrebnem pozabil na ostalo Slovenijo, na vse njene različne pokrajine, posebej še na Maribor, Ptuj in seveda Prekmurje.

Marko Rengeo

Opomba: To je le del intervjuja. Celotni intervju je bil objavljen v zborniku *Lipovci včeraj, danes, jutri*, ki sta ga izdali Občina Beltinci in KS Lipovci, izšel je junija 2022.

Teden starejših občanov na Melincih

*Postati starejši, pomeni začeti nov posel.
Vsa razmerja se spremenijo. Treba je
bodisi povsem prenehati delati bodisi z
voljo in zavestjo prevzeti nove vloge.*

(Wolfgang Goethe)

Vsako leto v mesecu oktobru obeležujemo teden starejših občanov, ob katerem se spomnimo vseh tistih, ki imajo za seboj že kar precej prehojene življenjske poti. Leti, ki sta za nami, nam tega obeležja nista dopuščali zaradi nam vsem dobro znanih razlogov. Prijetna in težko pričakovana srečanja s starejšimi občani v našem kulturnem domu so ostala le še spomin. Nastala situacija nas je prisilila, da smo začeli razmišljati drugače in najti način, kako spet vzpostaviti stik s starejšimi. Tako smo vsakemu vaščanu, starejšemu od 65 let, podarili bon in ga obiskali na domu ali v domovih za ostarele.

Namenili smo jim čas in z njimi poklepetali, saj smo se zavedali, da je za mnoge bilo to več kakor le darilo. Ob obisku so se nas zelo razveselili, bili prijetno presenečeni in kar je pa najpomembnejše, zavedali so se, da niso pozabljeni.

Med njimi smo obiskali tudi najstarejšega vaščana Ivana Horvata, starega 92 let, in vaščanko Julijano Hirci, staro 94 let. Iskreno jima čestitamo in želimo trdnega zdravja in veselja med svojimi najdražjimi.

Cvetka Serec

Predstavitev slovenskih ljudskih pravljic v lahkem branju

V sredo, 12. 10. 2022, je v šolski knjižnici OŠ Beltinci potekala predstavitev zbirke slovenskih ljudskih pravljic v lahkem branju. Knjige nam je predstavila Ingrid Babič Podržaj, ena od avtoric, ki je kot

profesorica defektologije zaposlena v Centru za usposabljanje Elvire Vatovec v Strunjanu.

Avtorica je spregovorila o pomenu branja in dostopu do informacij za vse ljudi, poudarila pa predvsem značilnosti lahkega branja.

V zbirki je izšlo 7 izbranih slovenskih ljudskih pravljic: Pastirček, O povodnem možu, Bela kača s kronico, Deklica Veka, O treh grahih, Zdravilno jabolko in Zlata ptica.

Pravljice so tudi zvočno posnete. Posnetkom je dodan znakovni jezik.

Dostopne so na spletni strani Zavoda RISA na povezavi: www.risa.si, kjer je tudi veliko drugih uporabnih informacij.

Predstavitve so se udeležili predstavniki pomurskih izobraževalnih ustanov in vsi so zbirko pravljic prejeli brezplačno.

Knjige so na voljo za izposajo v šolski knjižnici OŠ Beltinci.

Ko se naučiš brati, boš za vedno svoboden. (Frederick Douglass)

*Mihaela Šalamun Mataič,
Cvetka Rengeo*

Oktober 2022 v šolski knjižnici OŠ Beltinci

Mednarodno združenje šolskih knjižničarjev (IASL - International Association of School Librarianship) in Sekcija za šolske knjižnice pri Zvezi bibliotekarskih društev Slovenije sta nas tudi letos povabila k praznovanju v oktobru, ki je mednarodni mesec šolskih knjižnic. Na OŠ Beltinci se praznovanju pridružujemo že več kot desetletje.

Letos so dejavnosti potekale pod geslom **Branje za globalni mir in življenje v harmoniji**. Iskali smo povezavo med knjigami, branjem, šolskimi knjižnicami in tem, da lahko skupaj soustvarjamo mir in življenje v harmoniji. S praznovanjem mednarodnega meseca šolskih knjižnic smo posebej spodbujali obiskovalce k razmišljanju, da je šolska

knjižnica prostor miru, strpnosti in razumevanja med vsemi. Želimo si, da je šolska knjižnica tak prostor vsak dan. V šolskem letu 2022/23 OŠ Beltinci obiskuje 607 učencev.

S skrbno načrtovanimi dejavnostmi smo učence spodbujali, da bi med mnogimi aktivnostmi izbirali tudi

branje, ki je vseživljenjska in odlična prostočasna dejavnost.

a) V oktobru naši prvošolci postanejo člani šolske knjižnice. Ob zgodbi Urše Kremlj *Racman in knjiga* se naučimo, za koga pravimo, da požira knjige in zakaj je branje pomembno. Učenci so spoznali pravila vedenja in izposoje gradiva v knjižnici, najbolj veseli pa so bili samostojnega iskanja knjige za branje doma. Na OŠ Beltinci je v letošnjem šolskem letu 64 prvošolcev.

b) Vsi učenci razredne stopnje s svojimi razredniki oz. razredničarkami in učenci predmetne stopnje s svojimi učiteljicami slovenščine ali razredniki so preživeli vsaj eno uro v šolski knjižnici, kjer smo se pogovarjali o pomenu branja v vsakdanjem življenju. Učenci so si izposodili tudi knjigo domačega branja oz. knjige za prostočasno branje.

c) Veseli nas, da smo lahko letos brez zdravstvenih omejitev začeli z izvajanjem interesnih dejavnosti v šolski knjižnici. V bralni projekt **Naša mala knjižnica** se je vključilo kar nekaj učencev 4. in 5. razreda. Veselimo se literarnih srečanj in pogovorov o prebranih knjigah. Tudi člani knjižničarskega krožka so začeli urejati knjižnično gradivo in spoznavati knjižnični red.

č) Knjižnica mora imeti prostor za tiho branje. Mi imamo prostorno čitalnico z bralno klopjo, kamor vsak dan učenci prihajajo brati v času, ko čakajo na začetek pouka, kosilo, pouk izbirnih predmetov ali popoldanske dejavnosti.

d) Čas pred jesenskimi počitnicami smo izkoristili, da smo učence 7., 8. in 9. razreda spodbujali k branju, spregovorili o knjigah, o pomenu branja, o tem, kako je čas za branje potrebno načrtovati. Učenci so opisovali svoj prosti čas. Dobro je, da vanj vključimo tudi branje. Učenci so si izposodili knjigo domačega branja. Obljubili so, da bodo ob večerih našli čas tudi za branje.

1. c Prvič skupaj v šolski knjižnici

e) V oktobru učence povabimo, da zapišejo svoje misli o knjižnici. Učenci 9. razreda so izdelali plakat s pogovori o branju in uredili bralni kotiček v učilnici slovenščine s čudovito mislijo: *Bralec živi tisoč življenj, preden umre. Človek, ki nikoli ne bere, živi samo eno.*

f) Učenci 4. in 5. razreda so razmišljali o tem, kaj in zakaj radi berejo:

- *Zelo rada sem brala Kravico Katko. Izposojala sem si jo v 1. razredu. Še zdaj se tega spominjam. Zdaj rada berem knjige o Robinu Hoodu (Tanja Vnuk, 4. b).*

- *Zelo rada berem vsak večer in ko sem žalostna. Zelo rada imam romantične in pustolovske knjige. Naša knjižnica mi je všeč, ker je zelo velika in se v njej ne moreš izgubiti (Loti Vedenik, 4. c).*

- *Zelo rada berem knjige. Vsak večer jih berem. V knjižnici mi je lepo, saj rada berem (Julija Kranjec, 4. c).*

- *Branje imam zelo rada. Ko berem, okoli sebe nič ne slišim, ker sem potopljena v branje. Najraje berem tiste knjige, ki so napete in polne pustolovščin. Knjižnica OŠ Beltinci ima na izbiro veliko knjig. Naša knjižničarka je zelo prijazna, zato mi vedno pomaga poiskati knjigo, ki je ne najdem (Ema Glavač, 5. c).*

- *Berem zelo rada. Najraje ima napete knjige. Ko berem, mi je težko, da bi odložila knjigo. V naši knjižnici je veliko izbire. Ko ne najdem knjige, vprašam knjižničarko in ona mi z veseljem pomaga in skupaj poiščeva knjigo. Najraje berem ob vikendih, zvečer in pozimi (Kaja Erjavec, 5. c).*

g) V oktobru smo zbirali tudi ilustracije knjižnice in fotografske utrinke, ki smo jih objavljali na blogu šolske knjižnice: <http://knjiznica.osbeltinci.si/>.

h) Otroški pevski zbor OŠ Beltinci, ki ga vodi učitelj glasbe Miha Kavaš, se je v oktobru naučil zapeti pesem Toneta Pavčka z naslovom *Dežela branja*, ki jo je uglasbil Lojze Kranjčan.

Zaključek:

Kaj je knjižnica? Učenka Ines Horvat iz 6. c je zapisala: »Zelo rada berem knjige. Naša knjižnica mi je zelo všeč. Ima veliko knjig in je zelo mirna. Tu rada delam domače naloge in prihajam v času predur, da ponovim učno snov. Hodim tudi h knjižničarskemu krožku, saj zelo rada pospravljam knjige. Knjižničarka nas je naučila, kako so knjige razvrščene po policah in kaj pomenijo barvne oznake.«

Vse to in še več je šolska knjižnica OŠ Beltinci. Dogajanje v naši knjižnici je vsak dan zelo pestro. Veseli smo, da delujemo brez omejitev, ki smo jih morali upoštevati zadnji dve leti, da izposoja knjig poteka brez težav in da knjižnica živi.

Besedilo in foto:
Cvetka Rengeo, šolska knjižničarka

Projekt Zapestnice prijateljstva

Kako obravnavam ljudi, ki niso meni enaki? Diskriminacija in nestrpnost sta vse preveč razširjena. Ljudje premalo spoštujemo prepričanja in življenjske prakse drugih. Z vse pogostejšimi

migracijami in dostopnostjo informacij preko svetovnega spleta imamo več stika z osebami, ki nam niso enake. Jih znamo in želimo sprejeti?

Iz zasmehovanj, nesprijemanja, diskriminacije in nestrpnosti se je rodila ideja za projekt Zapestnice prijateljstva. Poletni tabori, kolonije in letovanja so bili običajno priložnost, ko smo sklepali nova prijateljstva in to izkazovali z zapestnicami, spletenimi iz volne. Zakaj ne bi izkazovali prijateljstva skozi celo leto? Ne le do oseb, ki so nam blizu, ampak do vseh ljudi. Nič nas ne stane, če smo prijazni, če sprejemamo druge ljudi.

Cilj projekta Zapestnice prijateljstva je, da zberemo 19.000 zapestnic kot simbol in obljubo strpnosti in prijateljstva. Približno toliko otrok se namreč rodi v Sloveniji vsako leto. Naj se rodijo v strpen in prijateljski svet. Zbrane zapestnice bomo ob koncu

projekta razstavili in jih nato predali zavodu Rajhenburške zanke, ki jim bodo vdahnili tudi uporabno vrednost.

Kako sodelovati?

Spletite zapestnico. Lahko je to povsem preprosta kita iz treh nitk. Uporabite volno ali prejico. Nato pa nam jo, skupaj z imenom ali nazivom organizacije, šole, društva ... krajem in starostjo ustvarjalcev, pošljite na naslov: OŠ Beltinci, Panonska 35 b, 9231 Beltinci (s pripisom Zapestnice prijateljstva), lahko pa nam jo kar prinesete na šolo. Zapestnice bomo zbirali do 1. aprila 2023. Za dodatna pojasnila nam pišite na elektronski naslov: zapestniceprijateljstva@gmail.com Potek projekta lahko spremljate tudi na facebook strani [@projektzapestniceprijateljstva](https://www.facebook.com/projektzapestniceprijateljstva).

Janja Žalik Jerebič

Tradicionalni slovenski zajtrk v Vrtcu Beltinci, enota Cigelček Melinci

Zajtrk je za otroke in odrasle najpomembnejši obrok, saj telesu že zjutraj zagotovimo dovolj energije za dnevne aktivnosti in delo. S tega vidika je zelo pomembno, da je to polnovreden obrok, ki telesu zagotovi ključna hranila za zdravo rast in razvoj naših otrok.

Projekt Tradicionalni slovenski zajtrk 2022 je osrednji dogodek dneva slovenske hrane, ki ga v izobraževalnih ustanovah izvajamo že od leta 2011.

Z leti je prerasel v vseslovenski dogodek, ki zaživi vsak tretji petek v novembru. Z njim se posebej osredotočamo na mladino in širšo javnost, jih izobražujemo, obveščamo in ozaveščamo o pomenu zajtrka, pomenu in prednostih lokalne oz. slovenske hrane, pomenu kmetijstva in čebelarstva za pridelavo hrane ter njihovem vplivu na okolje.

V enoti Cigelček Melinci smo seznanili

otroke s pojmom lokalno pridelane hrane, ogledali smo si sadovnjak, polja, čebelnjak in se pogovarjali o zdravem zajtrku ter se spoznavali s čebeljim svetom. Vzgojitelj in čebelar Dejan nam je predstavil življenje čebel, čebelje pridelke in delo čebelarja. Otroci so spoznali čebelje pridelke: matični mleček, propolis, čebelji strup, degustirali med in cvetni prah ter si iz čebeljega voska izdelali svečke. Poslušali in zapeli so pesmico Leti moja čebela in Čebelar. Iz papirja so si izdelali čebelico, kranjsko sivko, ki je pasma medonosne čebele, ki je avtohtona na območju Slovenije.

18. novembra 2022 smo imeli v vseh vrtcih tradicionalni slovenski zajtrk, ki ga sestavljajo kruh, maslo, med, mleko in jabolko slovenskega porekla.

*Dejan Pozdrec,
Vrtec Beltinci, enota Cigelček Melinci,
oddelek 1 – 5 let*

Rožnati avtobus

Glede na krovni projekt vrtca Beltinci, *Eko – fit junaki*, smo si v našem oddelku (1 – 5 let) izbrali slikanico Rožnati avtobus, avtorice Vesne Radovanovič. Med cilje projekta spada ločevanje odpadkov in namen te slikanice je bil približati in seznaniti otroke z uporabnostjo odpadnih stvari, recikliranjem in ločevanjem odpadkov. Ta projekt sovпада s prednostno nalogo vrtca Beltinci - trajnostna mobilnost v povezavi z zdravjem.

Na temo ločevanja smo si izdelali tudi štiri koše za ločevanje odpadkov. Slikanico Rožnati avtobus smo z otroki prelistali, jo prebrali in jo skozi mesec november večkrat obnavljali. Naredili smo tudi velik avtobus iz odpadnega kartona, katerega so otroci še pobarvali z rožnato tempero. Tako smo dobili svoj rožnati avtobus, manjkale so nam le še rožice. Izdelali smo jih iz papirja različnih velikosti in barv ter jih nalepili na avtobus.

Na temo avtobusa smo barvali pobarvanke, risali avtobuse, iskali

avtobuse na slikah ... Večkrat smo spodbujali tudi gibanje in ples na pesmice o avtobusu, z našim rožnatim avtobusom pa se vsak dan podamo na nove in zanimive dogodivščine.

Kaja Zver
Vrtec Beltinci, enota Cigelček Melinci, oddelek 1 – 5 let

»Našel si kamenček prijaznosti«

13. november, mednarodni dan prijaznosti

Prijaznost se širi sama od sebe. Če si prijazen do drugih, bodo ti danes prijazni s teboj in jutri z nekom drugim.

V enoti »Mlinček« Ižakovci smo v okviru mednarodnega dneva prijaznosti pripravili kamenčke prijaznosti, ki so marsikomu narisali nasmeh na obraz.

Otroci so kamenčke nabrali na gozdnih poteh in jih pobarvali z različnimi barvami, na vsak kamenček pa smo potem napisali posvetilo prijaznosti.

Kamenčke smo odnesli v gozdno igralnico, kjer smo jih pustili za mimoidoče obiskovalce, nastavili pa smo jih tudi pred vhodom vaškega doma. Prihranili pa smo si tiste kamenčke, ki smo jih podarili drug drugemu in zraven dodali še nasmeh.

V naši enoti spoštujemo in negujemo vrednote in ena izmed njih je tudi prijaznost. Tako s preprostimi dejanji polepšamo življenje drug drugemu in vsem okoli nas.

Suzana in Tamara
Enota »Mlinček« Ižakovci

Mreža gozdnih vrtcev

Oddelki Vrta Beltinci smo vključeni v Mrežo gozdnih vrtcev, kjer sistematično in načrtno vključujemo koncepte gozdne pedagogike v obstoječi kurikulum. Koncept gozdne pedagogike popolnoma ustreza celostnemu razvoju otrok in njihovim potrebam po gibanju, druženju in nenehni radovednosti, ki jih v gozdu lahko zadovoljujejo z raziskovanjem.

Gozd ponuja veliko izzivov, ki so ob vsakem obisku drugačni in nikoli

dolgočasni. Igra v gozdu izziva otroke k sodelovanju, komuniciranju in medsebojni pomoči. S tem gradimo dobre odnose. Otroci sprostijo vso svojo ustvarjalnost in domišljijo. V gozdu vsak otrok najde nekaj zase.

Gozd ponuja otrokom najrazličnejše gibalne možnosti – gibanje pa je ena najpomembnejših potreb otrok.

Živa bitja otroke spodbujajo k empatiji do

vsega živega. Prizadevamo si, da bi otroci pridobili pozitiven odnos do narave in njenih prebivalcev.

Strokovne delavke želimo doseči napredovanje otrok ter aktivno izkustveno učenje v naravnem okolju. V gozdno igralnico zahajamo večkrat tedensko v vseh vremenskih pogojih.

Zapisala: Simona Vöröš

Svetovni dan otroka malo drugače

Letošnji svetovni dan otroka, ki ga praznujemo 20. novembra, smo otroci iz enote Bibe Beltinci praznovali na

prav poseben, prisrčen način. V goste so nas povabili stanovalci Doma Janka Škrabana. V večnamenskem prostoru

so nam pripravili topel sprejem. Prijazni pogledi stanovalcev, polni pričakovanja, so pričali, kako uživajo v poslušanju pesmi, ki so jih otroci zapeli. Skupaj smo zapeli še pesem *Mi se imamo radi*. Posebej so se razveselili likovnih izdelkov, ki so jih za vsakega izmed njih izdelali otroci in jih bodo spominjali na skupno, čudovito preživeto dopoldne. Stanovalci in zaposleni pa so otroke in vzgojiteljice presenetili s pozornostjo, ki so jo izdelale njihove pridne roke. Navdušeni nad doživetjem smo jih povabili, da nas obišejo v vrtcu, ko se v deželo vrne pomlad.

Suzana Kuzma

Dan slovenske hrane v enoti Sonček Dokležovje v sodelovanju s POŠ Dokležovje

Vsako leto, tretji petek v novembru, obeležujemo dan slovenske hrane. Osrednji dogodek ta dan je tradicionalni slovenski zajtrk. Tudi v enoti Sonček Dokležovje smo v petek, 18. 11., v vseh oddelkih obeležili tradicionalni slovenski zajtrk. Slogan letošnjega slovenskega zajtrka se je glasil: »Zajtrk z mlekom – super dan!«

S tem dogodkom želimo otrokom približati pomen lokalno pridelane in predelane hrane, zdravega načina prehranjevanja in sam pomen zajtrka.

Po zajtrku smo se pridružili učencem in učiteljem POŠ Dokležovje, kjer nas je v učilnici šole pričakal čebelar Slavko Vohar. Predstavil nam je delo čebelarja, pomen čebel in čebelarstva pripomočke. Otroci in učenci so bili navdušeni in morda bo med njimi tudi kakšen bodoči čebelar.

Zahvaljujemo se čebelarju Slavku

Voharju za predstavitev čebelarstva, podarjeni med in okusne medenjake ter popestren dopoldan ob druženju z učenci in učitelji POŠ Dokležovje.

Monika Tkalec
Enota Sonček Dokležovje

Kamenčki prijaznosti

13. novembra smo zaznamovali mednarodni dan prijaznosti, ki ga obeležujemo že od leta 1998, ko je bila podpisana Deklaracija o prijaznosti. Vsako leto na ta dan poudarjamo potrebo po preprostih dejanjih, s katerimi polepšamo življenje drug drugemu.

Tudi v našem oddelku smo se pogovarjali o vrednoti prijaznost. Ugotovili smo, da si želimo, da je prijaznost del našega vsakdana, uresničljiva pa je lahko tudi v oddelku s preprostimi dejanji in besedami, ob katerih je dan lepši in prijaznejši, saj s prostimi dejanji polepšamo življenje tudi drugim.

Nabrali smo kamenčke. Siv kamenček smo s vso ustvarjalnostjo odeli v izbrane barve. Otroci so uživali v ustvarjanju, še bolj pa ob končani umetniji. Izbrali smo pozitivne misli in skupaj s kamenčkom nekemu polepšali popoldan in mu nadeli nasmeh na obraz. Verjamemo, da je kamenček spravljen kje na polički, kjer nas vsakodnevno opominja, da je prijaznost del nas in vseh tistih, ki nas obdajajo.

Donald Winnicot, angleški psihoanalitik, je za prijaznost dejal, da je znak zdravega človeka, saj priča o naši zmožnosti, da se znamo vživeti v misli,

občutja, želje ter strahove drugega in da dovolimo, da se tudi drugi vživijo v nas. Prijaznost je mlajša sestra empatije oziroma sočutja. To je naša sposobnost, da razumemo ranljivost drugih in jim pomagamo. Naši otroci bodo na svoji nadaljnji poti to še kako potrebovali, saj

prijaznost vodi do boljšega, predvsem pa srečnejšega človeka.

Milena in Suzana
Vrtec Beltinci – enota Beltinci

XIV. odprtje lova s sokoli v Pomurju

Skupna fotografija udeležencev lova (foto: Boštjan Rous)

Javni zavod za turizem, kulturo in šport Beltinci, Sokolarsko društvo Pomurja in Slovenska zveza za sokolarstvo in zaščito ptic ujed so v soboto, 5. novembra 2022, ob 9.30 na dvorišču beltinskega gradu organizirali že XIV. odprtje lova s sokoli v Pomurju.

Svečano odprtje je spremljal krajši kulturni program, v katerem so nastopili Prekmurski rogisti in Glasbena šola Beltinci, navzoče pa sta

nagovorila direktorica Javnega zavoda za turizem, kulturo in šport Beltinci Gabrijela Küzma in predsednica Slovenske zveze za sokolarstvo in zaščito ptic ujed, Vilma Alina Bezenšek. Program je povezoval Črt Hozjan.

Dogodka so se udeležili sokolarji iz vse Slovenije, pa tudi iz Avstrije, Italije in Hrvaške. Številni obiskovalci so z zanimanjem spremljali program in občudovali različne ptice ujede, ki jih je

predstavil Roman Savič, dr.vet.med. in član Slovenske zveze za sokolarstvo in zaščito ptic ujed, ki je tudi svečano odprl že štirinajsti lov s sokoli v Pomurju.

Po končanem programu je sledilo fotografiranje in pogostitev s fazanovo juho, zadišalo pa je tudi po beltinskem langašu, ki ga že tradicionalno pripravlja Turistično društvo Beltinci.

**ZTKŠ Beltinci:
Jožica Slavinec**

Povezava med zdravstveno pismenostjo in razširjenostjo sladkorne bolezni, debelosti in arterijske hipertenzije

14. november – Svetovni dan sladkorne bolezni

V mesecu novembru obeležujemo Svetovni dan sladkorne bolezni, ki je ena od najpogostejših kroničnih nenalezljivih bolezni.

S kolegicami in kolegi iz Hrvaške, iz Splošne bolnišnice Požege, z Medicinske fakultete Osijek in s Fakultete za dentalno medicino in zdravstvo

Osjek smo izvedli zanimivo študijo, ki kaže povezanost med zdravstveno pismenostjo in razširjenostjo sladkorne bolezni.

Ocenjuje se, da približno 41 milijonov ljudi umre zaradi nenalezljivih bolezni, kar predstavlja 71 % vseh smrti po vsem svetu.

Bolezni srca in ožilja so odgovorne za večino smrti zaradi nenalezljivih

bolezni s 17,9 milijona smrti na leto, sledijo maligne bolezni, bolezni dihal in sladkorna bolezen z 1,5 milijona smrti na leto. Te štiri skupine bolezni predstavljajo več kot 80 % prezgodnjih smrti.

Podatki Svetovne zdravstvene organizacije (WHO) kažejo, da je leta 2020 na Hrvaškem zaradi nenalezljivih bolezni umrlo 47.600 ljudi, kar pomeni 92-odstotno stopnjo umrljivosti zaradi teh bolezni. Nezdruge prehranjevalne navade in premalo telesne vadbe lahko povzročijo arterijsko hipertenzijo, povišano raven glukoze v krvi, povišane vrednosti lipidov in debelost.

Arterijska hipertenzija je vodilni presnovni dejavnik tveganja za prezgodnjo smrt na svetovni ravni, saj predstavlja 19 % smrti po vsem svetu, spremlja pa jo prekomerna telesna teža/debelost in povišana glukoza v krvi.

Svetovna razširjenost arterijske

hipertenzije pri odrasli populaciji, starejši od 20 let, je bila ocenjena na 26,4 %, do leta 2025 naj bi se zaradi gospodarskega razvoja in demografskih vzorcev povečala na 60 %. Evropska anketa o zdravstvenem intervjuju (EHIS), ki je bila izvedena na Hrvaškem v obdobju 2014–2015, je pokazala, da je 26,8 % žensk in 22,3 % moških od skupnega števila anketirancev poročalo o povišanem arterijskem krvnem tlaku v prejšnjem letu. Skladno s tem je bila arterijska hipertenzija priznana kot velik problem javnega zdravja na svetovni ravni.

Sladkorna bolezen (diabetes mellitus) je resen, celo zaskrbljujoč javnozdravstveni problem, glede na to, da trenutno za sladkorno boleznijo trpi celo pol milijarde ljudi po vsem svetu, s tendenco naraščanja, ki naj bi se do leta 2045 povečala na 700 milijonov ljudi. V Sloveniji ima sladkorno bolezen 8% celotnega prebivalstva.

Namen naše raziskave je bil oceniti povezanost zdravstvene pismenosti s prevalenco debelosti, arterijske hipertenzije in sladkorne bolezni.

Kot metodo smo uporabili presečno študijo, ki je vključevala 500 bolnikov (od tega 42,2 % moških), ki so bili hospitalizirani v Splošni županijski bolnišnici v Požegi na Hrvaškem med julijem in oktobrom 2020. Raven zdravstvene pismenosti je bila določena s Kratko oceno zdravstvene

pismenosti, z vprašalnikom za odrasle (SAHLCA-50).

Le 173 (34,6 %) oseb je pokazalo dobro zdravstveno pismenost. Prekomerno telesno težo smo zabeležili pri 196 (39,2 %), debelost pa pri 158 (31,4 %) oseb. Glede na indeks telesne mase ni bilo statistično značilne razlike v zdravstveni pismenosti ($p=0,87$). Bistveno višjo stopnjo zdravstvene pismenosti so imele preiskovanke, osebe, ki živijo v urbanem okolju, osebe brez arterijske hipertenzije in osebe brez sladkorne bolezni ($p < 0,001$).

Pomanjkanje zdravstvene pismenosti, zabeleženo pri skoraj dveh tretjinah anketiranih pacientih je pokazalo, da gre za velik javnozdravstveni problem v naši družbi, pa tudi za povezavo z razširjenostjo arterijske hipertenzije in sladkorne bolezni. Vendar se zdi, da visoka razširjenost prekomerne telesne teže in debelosti, zabeležena pri kar dveh tretjinah preiskovancev, ni povezana s stopnjo zdravstvene pismenosti.

Glede na rezultate, da je le 34,6 % hospitaliziranih bolnikov kaže zadovoljivo raven zdravstvene pismenosti, ki je skladna z rezultati, ki so jih poročali v prejšnjih študijah zdravstvene pismenosti v drugih državah članicah EU. V tej študiji je visok delež hospitaliziranih bolnikov zbolel za arterijsko hipertenzijo in

sladkorno boleznijo tipa 2, kar je bilo pričakovano glede na visoko razširjenost teh bolezni.

Čeprav podatki v literaturi kažejo na visoko razširjenost kroničnih nenalezljivih bolezni, so ogrožene skupine prebivalstva zelo verjetno podcenjene in veliko primerov sladkorne bolezni tipa 2 nediagnosticiranih, kar povzroča dodatno zaskrbljenost na področju zdravstva celotne populacije.

**Metka Lipič Baligač, mag. zdr. nege
Splošna bolnišnica Murska Sobota**

1. World Health Organization (WHO). Noncommunicable diseases. Available online: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/noncommunicable-diseases> (accessed on 5 April 2021).
2. WHO. Noncommunicable Diseases Progress Monitor 2020. Available online: <https://www.who.int/publications/i/item/ncd-progress-monitor-2020> (accessed on 5 April 2021).
3. Forouzanfar, M.H.; Afshin, A.; Alexander, L.T.; Anderson, H.R.; Bhutta, Z.A.; Biryukov, S. et al. Global, regional, and national comparative risk assessment of 79 behavioural, environmental and occupational, and metabolic risks or clusters of risks, 1990–2015: a systematic analysis for the Global Burden of Disease Study 2015. *Lancet*. **2016**, 388, 1659–1724. doi:10.1016/s0140-6736(16)31679-8.

Pisatelji in reke – na valovih besed in glasbe, Mura 2022

Dogodek Pisatelji in reke je plod uspešnega sodelovanja Društva slovenskih pisateljev in Javnega zavoda za turizem, kulturo in šport Beltinci. Nastal je v okviru projekta DSP Slovenska pisateljska pot, katerega sestavni del so tudi t. i. živi literarni nastopi, ki so se v duhu povezovanja literarnih in naravnih pokrajin, literarne dediščine in sodobne literature pod kulturno znamko »Pisatelji in reke« kot Mitološki večeri že odvijali na Muri v Ižakovcih od leta 2011 do vključno 2016. Potekali so tradicionalno vsakoletno v okviru prireditve Bujraški dnevi in jih je organiziralo tamkajšnje Društvo za kulturo in ljudsko izročilo Ižakovci. Ker se je koncept Bujraških dnevov v letu 2017 spremenil do te

Avtorji Tine Mlinarič, Cvetka Bevc in Robert Titan Felix

mere, da le-ti ne nudijo več ustreznega vsebinskega okvira za Mitološke večere na Muri, je Tine Mlinarič kot njihov pobudnik in organizator zanje našel novega partnerja – ZTKŠ Beltinci, ki je organizator številnih kulturnih prireditev na lokalni in regionalni ravni. Letošnji literarni dogodek Pisatelji in reke – na valovih besede in glasbe Mura se je odvil 21. oktobra na Otoku ljubezni v brežni hiši ob Muri v Ižakovcih. Pričel se je s prižigom vilinskega ognja, ki ga je prižgala Katarina Gomboši, učenka Osnovne šole Beltinci, nato pa nas je nagovorila direktorica ZTKŠ Beltinci, Gabrijela Küzma.

V svet umetnosti so nas popeljale flavtistke Katarina Tikvič, Lea Mikič in Ivana Rous iz Glasbene šole Beltinci, ki pod mentorstvom mag. Mihaele Šmid delujejo kot Trio Belissimo.

Letos je bila v fokusu pripovedna zvrst literature, zato smo k sodelovanju povabili Cvetko Bevc in Roberta Titana Felixa, ki oba živita in ustvarjata v Prekmurju.

Pesnica, pisateljica, glasbenica in scenaristka Cvetka Bevc je na Filozofski fakulteti v Ljubljani zaključila študij muzikologije in primerjalne književnosti ter se izpopolnjevala na University College Cork. Sodelovala je na številnih branjih doma in v tujini, prevodi izbora njenih pesmi in zgodb so izšli v več jezikih. Je avtorica radijskih iger, scenarijev za dokumentarne filme in čez tridesetih izdanih književnih del. Piše prozo, poezijo, mladinsko literaturo in dramska dela. Izdala je

več romanov za odrasle (Soba gospe Bernarde, Ina, Potovci, Sence; pred tiskom Ptiči) in zbirk kratkih zgodb (Zgodbe iz somraka, Polomljeni vilin, Libar, Izpovedi črnega mačka). Je dobitnica več priznanj, med njimi za prozna dela: finalistka za nagrado kresnik (2012), večkratna nominiranka za najboljšo kratko zgodbo Sodobnost in dobitnica 2019, dobitnica nagrade 12. pazinskih srečanj za knjigo kratkih zgodb Zgodbe iz somraka. Njeno zadnje priznanje je nagrada Kresnice (2022) za najboljšo angažirano, ženskam posvečeno pesniško zbirko.

Avtorica nam je pobje predstavila zbirko kratkih zgodb Libar, ki jo je leta 2014 izdala soboška založba Franc-Franc.

Pisatelj, pesnik, prevajalec in urednik Robert Titan Felix je diplomiral slovenski jezik s književnostjo na Filozofski fakulteti v Mariboru. Prozna dela: Kri na dlaneh, Sanja in samostan, Pontifikat: prilika o sestopu, Volosova čreda, Graščina: gotška povest, Prvi prihod in Povedati moraš ime: gotška povest.

Njegova romana Sanja in samostan ter Pontifikat: prilika o sestopu sta se uvrstila med deseterico nominirancev za nagrado za najboljši roman preteklega leta kresnik, roman Sekstant v soavtorstvu s Štefanom Kardošem in Normo Bale pa med peterico. Posamezni deli njegovih besedil so prevedeni tudi v nekaj tujih jezikov. Njegove pesmi so zbrane v sedmih samostojnih pesniških zbirkah, od katerih zadnja, z naslovom

Vsakdanjosti, nosi letnico 2021.

Avtor je bral iz svojega romana Volosova čreda, ki je izšel leta 2014 pri soboški založbi Franc-Franc.

Tine Mlinarič se predstavi s temi besedami:

»Sleherno bitje se upira obrabi časa. Z njim sodeluje v privilegirani meri, otroštvo mu je le prva doba osebe ali izvir reke življenja, bivanje pa kar sodeluje z večnim in traja. Najprej predvsem kot publicistično pisanje na temo občina in duhovna ekologija. Potlej kot poezija in eseji (literarni spisi). Prisluskovanje starosvetnosti in razsežnostim sveta ob reki Muri in alkimistično preoblikovanje sveta v besede. Vse bolj prevod simbolov v govorico sveta. Teženje k vpletanju tosvetnega obraza samega sebe (samospoznavanje) in so-bivajočega. Na principu narave – delo na snovi, ki venomer pomeni "delo na sebi". Kar pa je postorjeno "iz ljubezni do drugega", je spet na sebi.«

Po branjih je sledil pogovor Tineta Mlinariča z avtorjema na temo povezave literature in narave ter vloge pisateljev kot varuhov narave, s poudarkom na vsebinah, ki se dotikajo zaščite prosto tekočih rek, v našem primeru reke Mure, ki je navdih mnogim umetnikom. Dogodek, ki je potekal v intimni atmosferi brežne hiše, smo zaokrožili ob živem ognju z druženjem udeležencev v sproščenem pogovoru z avtorji.

ZTKŠ Beltinci
Simona Cizar

Martinovanje v središču Beltinec

Krstna botra mlademu vinu sta bila župan Marko Virag in direktorica ZTKŠ Beltinci Gabrijela Küzma

Po dveh koronskih letih, ko je bilo druženje omejeno ali popolnoma prepovedano, se je letos Vinogradniško društvo Beltinci odločilo, da svoj osrednji dogodek in največji praznik ponovno obeleži s tradicionalno prireditvijo »Martinovanje na prostem«, ki je potekalo v središču Beltinec od 10. do 16. ure. K sodelovanju so povabili Javni zavod za turizem, kulturo in šport Beltinci in Občino Beltinci ter s spremljajočim programom prireditev dvignili na nov nivo.

Zbrane je nagovoril župan Občine Beltinci Marko Virag, ki je z direktorico ZTKŠ Beltinci Gabrijelo Küzma postal

tudi boter v obredu, v katerem je sv. Martin s spremstvom na hudomušen način krstil mošt in ga spremenil v mlado vino.

V kulturnem programu so nastopili MePZ Andrej Maroša DU Beltinci, otroci Vrta Beltinci, ljudske pevke Večernice, narodno-zabavni ansambel Glasbene šole Beltinci in Veseli vandrovcji KD Lipa.

Martinovanje so popestrili tudi rokodelci, na stojnicah pa je bilo moč poskusiti tudi nepogrešljivi beltinski langaš Turističnega društva Beltinci.

Na stojnici Vinogradniškega društva Beltinci je skozi ves čas potekala pokušina mladih vin, na katero je vzorce mladih vin prineslo kar 32 vinogradnikov. Iz zanesljivih virov smo izvedeli, da je po grlih obiskovalcev

steklo kar 150 litrov mladega vina, ki je še posebej teknilo ob vročem pečenem kostanju.

Hvala vsem, ki so sodelovali pri pripravi in izvedbi dogodka in tako ustvarili čudovito vzdušje za številne obiskovalce.

ZTKŠ Beltinci
Simona Cizar

Orkester v Kinu Beltinci

V Kulturnem domu Beltinci smo v četrtek, 10. novembra, odprli jesensko-zimsko sezono s projekcijo slovenskega filma **Orkester** scenarista in režiserja **Matevža Luzarja**.

Na spletni strani Slovenskega filmskega centra lahko preberemo, da filmska zgodba Orkester spremlja razposajene člane pihalnega orkestra, ki potujejo v majhno avstrijsko mesto na glasbeni festival. Ob petju in zabavi spremljamo njihovo prešerno gostovanje skozi težave različnih protagonistov - mladega voznika avtobusa, ki se trudi vzbuditi zaupanje starejšega voznika, saj ga je strah, da bo izgubil službo, dveh članov orkestra, ki po pomoti pristaneta pri avstrijskih gostiteljih in ne moreta pobegniti svoji žurerski naravi. Filmska zgodba se nadaljuje skozi oči srednješolske članice orkestra, ki jo prizadene očetov drugi obraz na gostovanju. Orkester prav tako ne more mimo brezskrbnega drugega življenja in kako uživanje dojemajo žene članov orkestra, ki ostanejo v domačem kraju. Pet zgodb zaobjame celotno izkušnjo gostovanja orkestra in posledice, ki bodo vplivale na njih.

Film je letos julija na mednarodnem filmskem festivalu Cinedays v Skopju prejel srebrno zvezdo za najboljšega režiserja, na 12. mednarodnem filmskem festivalu v Pekingju pa je Matevž Luzar v

Gostoma so za dobrodošlico zaigrali godci FS KUD Beltinci s Katjušo Peterka

kategoriji Forward Future prav tako osvojil nagrado za režijo.

Največ nagrad pa je Orkester prejel na 25. festivalu slovenskega filma Portorož, saj je pobral vesno za najboljši celovečerni film, Matevž Luzar pa je bil nagrajen tudi za scenarij. Vesna za najboljšo fotografijo pa je šla v roke Simonu Tanšku.

Projekcije v Beltincih sta se udeležila režiser in scenarist Matevž Luzar in producentka Petra Vidmar iz Gustav filma, ki ju je po projekciji čakalo presenečenje, saj so jima zaigrali godci FS KUD Beltinci s cimbalistko Katjušo Peterka. Sledil je kratek pogovor o delu producenta in režiserja, nastajanju filma ter o njegovem sporočilu, ki ga je vodila Simona Cizar iz Zavoda za turizem, kulturo in šport Beltinci.

Napovedujemo:

19. januar 2023 – slovenska komedija Dedek gre na jug (Jonas Žnidaršič - prejemnik vesne za najboljšo stransko moško vlogo)

Februar: slovenska drama Jezdeca (vesna za najboljšo glavno moško vlogo (Petja Labovič), najboljšo montažo (Andrej Nagode, Matic Drakulič), najboljši zvok (Samo Jurca), najboljši film po izboru občinstva in nagrada IRIDIUM za najboljši celovečerni prvenec)

Marec: hrvaška komedija Nosila je rubac črleni

ZTKŠ Beltinci
Simona Cizar

Hvala za preživeta leta

Jubilanti 80 let, avtor Kuzma Jože

1. oktober je mednarodni dan starejših, ki smo ga v DU Beltinci namenili našim jubilentom, 80, 90, 100 in 106 - letnikom, kakor tudi zlatim in diamantno poročenim parom.

Ni dogodka, najsi je to rojstvo, kakršnokoli praznovanje ali slavje, nenazadnje tudi smrt, da ne bi bila prisotna pesem ali glasba. In prav s pesmijo, ki so jo zapeli liplanski pevci, in z glasbo glasbenikov Zadnji moment iz Ižakovec smo polepšali naše slavje.

80 let je letos v društvu praznovalo 18 članov, 90 let jih je dočakalo 8, 1 članica je dopolnila 100 let in 1 članica

častitljivih 106 let. Marija Žekš, ki je letos dopolnila 106 let, je menda med najstarejšimi Slovenci. Ob njenem jubileju smo ji čestitali in skupaj z njo zapeli. Ana Perša iz Ižakovec, ki je letos dopolnila 100 let, nam je ob obisku zaupala recept za tako dolgo življenje: "Radi se imejte, pa ne kregajte se."

Letos v društvu praznuje 7 parov, ki so skupaj preživeli 50 let in 1 par, ki je dočakal 60 let skupnega življenja. Tem parom je bilo dano, da so jesen življenja dočakali skupaj in se lahko skupaj ozrejo na prehojeno pot.

Presenečenje praznovanja je bil

glasbeni nastop sina slavljenecv Peterka iz Lipovec.

Prav solze v očeh marsikaterega prisotnega so bile izraz zadovoljstva, sreče in nenazadnje tudi besede *hvala* za preživeta leta.

Zahvalo pa smo prav tako dolžni našim sponzorjem: Mizarstvu Maučec, Vrtcu Beltinci in Tovarni zdravil KRKA Novo mesto.

Kulturni dom Beltinci, 29. 10. 2022

Marija Jeneš

Člani društva starodobnikov – ljubiteljev starih koles Dimek Beltinci - so s panoramsko vožnjo zaključili letošnjo bogato kolesarsko sezono

S starodobnimi kolesi so se popeljali iz Beltincev v Črenšovce, kjer so se ustavili na domačiji člana društva, Ivana Smeja

Letošnja kolesarska sezona se počasi zaključuje, saj se bliža zima in se bodo kolesa za nekaj mesecev shranila za spomladanski del voženj. Tudi v Društvo starodobnikov – ljubiteljev starih koles Dimek Beltinci - so bili v letošnjem letu na področju kolesarjenja nadvse dejavni in aktivni, saj so se skoraj vsak mesec popeljali s starodobnimi kolesi, kar je danes redki primer. Člani društva namreč ohranjajo tradicijo na področju etnologije, kulturno povezano z

zgodovinsko dediščino, katere temelje je pred dvema desetletjema postavil prvi predsednik društva, žal že pokojni Avgust Farkaš iz Beltincev. Društvo za člane vsako leto pripravlja otvoritveno spomladansko vožnjo s starodobnimi kolesi na velikonočni ponedeljek in več panoramskih voženj. Med letom se namreč zvrstijo različni dogodki, na katere so člani društva vabljeni in se nanje pripeljejo s kolesi. Vsako leto v mesecu maju pripravljajo mednarodni kolesarski rally, udeležujejo se prireditvev, ki se pripravljajo v občini Beltinci, v sosednjih občinah in po Sloveniji. Velikokrat se udeležijo kolesarskih tur v tujini in sicer na

Hrvaškem, v Avstriji in na Madžarskem. V soboto, 29. oktobra, je društvo za svoje člane organiziralo zadnjo letošnjo kolesarsko vožnjo. Člani so se s svojimi starodobnimi kolesi zbrali v Beltincih pri gostilni Duh, od koder so se po kolesarski stezi zapeljali proti Črenšovcem. Ustavili so se pri dveh članih društva, Milanu Jaklinu in Slavku Kovaču v Črenšovcih, in zadnjo letošnjo vožnjo sklenili na domačiji člana društva Ivana Smeja v Črenšovcih, ki starodobnikom nudi gostoljubje že nekaj let. Zadnje letošnje kolesarske vožnje se je udeležilo tudi sedem članov Old timer kluba Biciklin iz Koprivnice na Hrvaškem, ki jih je vodil Boris

Femelec, saj sta obe društvi pobrateni. Dimeki so se na zadnji kolesarski vožnji popeljali s starimi kolesi, starimi od 70 do 90 let, ki pa so še vedno ohranjena in restavrirana. Nekateri so s seboj na pot vzeli pletene cekarje iz ličja, v njih pa so imeli domače kulinarične dobrote in pijačo, da so lažje poganjali pedale koles. Vsi so se oblekli v starodobna oblačila, kar je vožnji dalo poseben čar. Manjkali seveda niso tudi klobuki. Zaključna panoramska vožnja je bila dolga okrog 15 kilometrov in vsi člani so jo - kljub letom - varno in udobno prekolesarili. Zadnje čase društvo vodi predsednik Slavko Horvat, ki je z letošnjo bogato kolesarsko bero nadvse zadovoljen. Polni lepih vtisov so se ob koncu odpeljali vsak na svoj dom z željo, da bo prihodnje leto vsaj tako pestro in bogato, kot je bilo letošnje.

Člani društva starodobnikov – ljubiteljev starih koles Dimek Beltinci - so s panoramsko vožnjo zaključili letošnjo bogato kolesarsko sezono

Jože Žerdin

Lipovske vezilje udeležinke 6. mednarodnega festivala vezenja v Velenju

Na povabilo organizatorjev smo se lipovske vezilje udeležile 6. mednarodnega festivala vezenja v Velenju, ki je potekal 21. in 22. oktobra 2022 v Rdeči dvorani. Namen prireditve je promocija vezenja kot pomembnega elementa slovenske kulturne dediščine in širšega področja tekstilne ter oblačilne dediščine. Festival ima v Velenju že dolgo tradicijo, na ogled pa postavlja edinstvene domače in tuje vezenine. Med 160 razstavljavci, ki so prišli iz Italije, Srbije, Madžarske in Slovenije, smo bili številni posamezniki in društva, ki se posebej ukvarjamo z vezenjem. Tema letošnjega festivala so bila vezena naglavna pokrivala.

Dogajanje je spremljal bogat kulturni program, popestren z različnimi glasbenimi točkami. V okviru dogodka je strokovnjak, kustos Bojan Knific, pripravil zanimivo predavanje. Govoril je o zgodovini ženskih pokrival na Slovenskem. Muzej Velenje je v posebnem kotičku pripravil razstavo pokrival, ki jih hranijo v muzeju. Razstavljena je bila tudi zasebna zbirka narodnih noš.

Lipovske vezilje smo se po svojih najboljših močeh pripravile na dogodek. Navezle smo senčnik, šale in rute. Izdelki so pritegnili pozornost številnih obiskovalcev, ki so z zanimanjem in pozornostjo poslušali, kako so nastajali. Posebnega zanimanja so bili deležni izdelki, ki so izdelani po posebni tehniki, imenovani „bargello vezenje“, ki ga poznamo tudi kot „firentinsko ali florentinsko vezenje“. Za to vezenje ni pomembna samo tehnika šivanja,

ampak tudi motivi, ki jih ustvarjamo z različnimi barvnimi vbodi.

Na festivalu smo lipovske vezilje prejele posebno priznanje, prav tako pa smo stkale nova prijateljstva in poznanstva ter se dogovorile za sodelovanje.

Marija Stanko

Srečanje v Turnišču 15. 10. 2022

(od leve proti desni)

dr. Jože Magdič – strokovni sodelavec, Marica Antolin – članica, Marija Zver – članica, Zorica Kurbos – članica, Marija Vugrinec – koordinatorka skupine, Miro Šlibar – bolnišnični duhovnik, pater Toni Brinjovc

*Zaradi bolečine človek misli,
zaradi misli postane modrejši,
zaradi modrosti lažje prenaša življenje!*

Nedeljsko jutro me je prijetno pobožalo s toplimi sončnimi žarki. S hvaležnostjo sem pomislila na naravo – stvarnico, ki nam je kljub pozni jeseni tako naklonjena in radodarna. In prav gotovo so podobno razmišljali vsi, ki so se to nedeljo pripravljali na srečanje bolnikov, obolelih z rakom, in se veselili srečanja v rožnatem oktobru. Prav za bolnike je bila ta nedelja poseben dan, ki so ga nestrpnost pričakovali z velikim upanjem. Samo zanje so organizatorji v okviru pomurskega društva bolnikov, obolelih z rakom, pripravili mašo za ozdravljenje. Zakaj prav v Turnišču? Iz več razlogov, saj ima naša skupina tukaj

mesečna srečanja v župnišču veroučne učilnice; prostore nam je prijazno ponudil pater Toni Brinjovc. Skupaj z Marijo Vugrinec, našo koordinatorko skupine, sta tim, ki se dopolnjuje in srčno krmari našo skupino. Nista samo dobra organizatorja, ampak svojo pozitivno energijo in srčnost razdajata med udeležence, da lažje pozabijo na svoje težave.

Našega srečanja se je udeležil tudi gospod Miro Šlibar, duhovnik za bolniško oskrbo iz Ljubljane. Skupaj s patrom Tonetom sta veliko sodelovala in naši člani smo se poznali iz srečanj v Ljubljani. Cerkev v Turnišču je znana kot romarsko središče, kamor se verniki pod okriljem svete Marije Vnebovzete, znane kot Marije pod logom, vsako

leto zatekajo. Pridejo številni romarji od blizu in daleč in v molitvi prosijo za ozdravljenje – telesno in duševno.

Mašo sta darovala gospod Miro Šlibar in pater Tone, vsi zbrani pa so jo ob spremljavi čudovitih zvokov orgel spremljali s cerkvenim petjem. Posebno ganljiva je bila pridiga gospoda Mira Šlibara, ko je izpovedal svoje izkušnje o bolezni - raku, ki ga je z zdravljenjem uspešno premagal. Njegova odkrita izpoved se je dotaknila zbranih in marsikdo jo je ponotranjil s svojo boleznijo. V marsikaterem očesu se je utrnula solza in spolzela po licu. Med vsemi se je začutila posebna zbranost in mir, ko so molili za svojo ozdravitev.

Po končani maši smo se zbrali pred cerkvijo, kjer so nas ob stojnici pričakale članice skupine s promocijskim gradivom (zloženske, revije in izdelki, ki so jih izdelale same). Domačinke, članice Karitasa, so nas pogostile z dobrotami, ki so jih napekle same. Med nami so se stkale nepozabne vezi v sproščenem in prijetnem pogovoru. Oglasila se je tudi pesem in vsem nam je bilo lepo. Domov smo odhajali pomirjeni in veseli, saj smo doživeli veliko lepega. V vsakem izmed nas se je naselil poseben mir in upanje na srečen jutrišnji dan. Iskrena hvala vsem in vsakemu posebej!

»Svet je tako prostran in vsak od nas tako majhen – a ko nas povezuje prijateljstvo, smo VELIKI!« (Pam Brown)

Marija ZVER, članica skupine

Vesti Kluba ljubiteljev stare kmetijske in ostale tehnike Pomurja

Tudi v iztekajočem se letu 2022 smo bili v Klubu ljubiteljev stare kmetijske in ostale tehnike Pomurja zelo aktivni. V mesecu maju smo priredili košnjo trave z ročnimi kosami. Na dan državnega praznika, 25. junija, smo v beltinskem parku priredili razstavo starodobne tehnike s panoramsko vožnjo do končne postaje, centra kulturne dediščine v Odrancih. V juliju, našem najbolj aktivnem mesecu, smo imeli ročno žetev žita ter mlatitev le-tega s staro mlatilnico v sklopu jubilejnega,

50. Mednarodnega folklornega festivala v Beltincih. Julija smo se prav tako aktivno udeležili regijskega tekmovanja pomurskih oračev, kjer je nekaj naših članov tekmovalo v oranju na starodoben način. Septembra smo organizirali že tradicionalno trgatve grozdja starih sort, oktobra pa smo imeli ogled muzeja v Bolehnečicah; tamkajšnji muzej so namreč ustvarili

in ga skrbno vzdržujejo člani našega prijateljskega društva Oldtimer Stara Gora.

Pri vseh naših dogodkih so se nam pridružili člani prijateljskih društev Oldtimer Stara Gora, Steyr klub Kog, Starodobniki Miklavž pri Ormožu, AMK Classic Slovenska Bistrica, Društvo Johann Janez Puch Ljutomer, Motoklub Veterani Murska Sobota, Oldtimer

Abraham Peskovci, AMK starodobnih vozil Goričko, prijatelji iz Avstrije in Hrvaške ter seveda domači društvi Dimek in Pufkači.

Ker se bližamo koncu leta, vam želimo vesele božične praznike ter zdravo in srečno prihajajoče leto 2023.

Ivan Zadravec,
predsednik kluba

Čar božičnega drevesa

Ob zimskih, pričakovanja polnih prazničnih večerih, ko zunaj pritiska mraz, je dovolj, da običaje ponavljamo iz leta v leto in jih prenašamo med potomce. Simbolni pomen okrašene božične smrečice, ki je središče domačega božičnega praznovanja, je zelo star. Zimzeleno drevo je povezano s prastaro predstavo o drevesu življenja. Tako je bilo že dosti prej, preden je postalo simbol božiča, ki je simbol upanja in veselja.

Okrašena božična smrečica ali jelka, kakršno doma postavljamo danes, se je v naših krajih pojavila šele proti koncu 19. stoletja. Egipčani so v najkrajšem dnevu v letu v domove prinesli zelene liste datljevca. V srednjem veku so Germani in Skandinavci postavljali zimzelena drevesca v svoje domove tudi zato, ker so simbolizirala upanje na prihod pomladi.

Ali so okraski zgolj naključni?

Ne, kajti imajo svojo simboliko. Prvi okraski so bila rdeča jabolka; z

Vir: DPAE

njimi je božično drevo simboliziralo rajsko drevo. Nato so jih ljudje začeli okraševati še z raznimi okraski, ki so ponazarjali darove stvarstva, darove polj in sadovnjakov, gozdov

in morja. Sveče namreč na drevesu predstavljajo odsev zvezdnih luči, ki so odraz božanske luči. Trakovi in pentlje simbolizirajo, kako močno bi vsi mi morali biti med seboj povezani. Tudi adventni venec je simboličen s svojo okroglo obliko, saj krog predstavlja simbol večne in neskončne ljubezni ter povezave med ljudmi.

Zakaj ravno jelka in ne kak drug iglavec?

Jelka se namreč, bolj kot katerokoli drugo drevo, odločno vzpenja proti nebu. Je simbol potovanja k izvoru, zvezdi, ki se blešči na vrhu jelke in simbolizira cilj naše poti, kraj miru.

Vir:

<https://akropola.org/pozabljena-simbolika-bozicnega-drevesca/>

Društvo prijateljev
agrarne ekonomike,
Katja Marič

Srečanje bolnikov z osteoporozo

18. novembra je Marija Horvat, predsednica Društva bolnikov z osteoporozo Prekmurje, pripravila srečanje skupin s člani iz skoraj pol Slovenije. Organizacija takega srečanja ni mačji kašelj, zato Mariji najprej iskrena hvala.

Marija je s strokovnimi sodelavci, ki sicer niso tesno povezani z osteoporozo, vendar o njej veliko vedo, pripravila pester program.

V dnevnem programu so sodelovali študentje Zdravstvene šole Murska Sobota; merili so sladkor, krvni pritisk ter po želji izvedli masiranje dlani. Družbo so jim delale članice društva iz Celja, ki so merile kostno gostoto.

Marija seveda ni pozabila na prehrano, saj so se udeležence pripeljale od blizu in daleč.

Srečanja bolnikov so pomembna in namenjena seznanjanju širše javnosti z

osteoporozo. 100.000 Slovenkin 20.000 Slovencev spremlja osteoporozo, bolezen pa strmo narašča. Način življenja, ko imamo vse na dosegu roke, samo tipke moramo znati pritiskati, ni prijazen do našega zdravja. Naši vnuki večino časa presedijo pred računalniki, naši otroci telefonarijo in pišejo SMS, mi starejši pa se temu upiramo bolj ali manj uspešno. Saj veste, moraš biti "IN". Kaj pa gibanje? Pozabi! To ni več

moderno. Vendar bo ta čas potrebno resetirati. Sporočilo letošnjega svetovnega dneva osteoporoze se glasi: *Moje kosti – so moja odgovornost*, tako v postopku preventive kakor v postopku zdravljenja. Sami moramo poskrbeti za zdrav življenjski slog, seveda ob

sočasnem jemanju zdravil. Člen zdravega življenjskega sloga je tudi Šola zdravja. Članice društva ŠZ Prekmurje smo na prireditvi predstavile jutranjo vadbo 1000 gibov. Cel avditorij se je priključil in se gibal z nami. Ni bilo osebe, ki bi obsedela, po

vadbi pa je kar nekaj zanimanja za nove skupine.

Nato je strokovna sodelavka zdravstvene stroke predstavila postopke ravnanja ob zastoju srca. Koristno za vsakega, saj nikoli ne veš, kdaj se znajdeš v situaciji, ko nekdo nemudoma potrebuje tvojo pomoč.

Ob koncu je stekla še beseda o uporabi prehranskih dopolnil, prijetno in koristno predavanje farmacevtske sodelavke Pomurskih lekarn.

Za zaključek srečanja so nam zapele članice in član iz Hiše sadeži družbe iz Murske Sobote.

Pa da ne pozabim: Tudi župan se nam je pridružil in malo poklepetal. Seveda brez slikce ne gre.

Društvo šole zdravja
Marija Kelenc

Bodi SoliDARen

Leto je naokrog in spet je tukaj »veseli« december, mesec obdarovanj, praznovanj in sreče. Televizija, reklamni panoji in radijske postaje nas preplavljajo s podobami srečnih družin, zbranih ob polnih mizah dobrot, še raje pa ob božični jelki, ko si vsi razneženi predajajo darila, ki jim kar ni videti konca. Z vseh strani v nas kričijo: »Kupujte, kupujte! Ljubezen in naklonjenost se vendar kažeta z darili!« Potem pa je tu še druga podoba

decembra. Tista, skrita za prepisnimi okni in lačnimi pogledi. Podoba, ki se je sramujemo in jo zato kratko malo odrinemo nekam na rob naše zavesti. Obdobje božičnih in novoletnih praznikov je za mnoge eno najtežjih obdobji v letu. Za številne je to mesec žalosti, osamljenosti in praznine. Kako se veseliti tega največjega praznika trgovcev, ko pa na koncu meseca pogosto zmanjka celo za hrano, kaj šele za plačilo vseh položnic? Pa bi se

bilo lepo vsaj na božični dan do sitega najesti, se morda posladkati s koščkom čokolade, zaspati z upanjem, da bo pa vendarle še vse dobro.

V primerjavi z lanskim decembrom se je hrana podražila za slabih 20 odstotkov. Skorajda tedensko smo lahko spremljali rast cen in pri tem le nejeverno zmajevali z glavo. Za primerjavo sem vzela star reklamni letak enega slovenskih trgovcev, list papirja in svinčnik ter ga primerjala z aktualnimi cenami: kilogram pšeničnega mešanega kruha se je v 1 letu podražil iz 3,69 evra na 4,29 evra, mleko se je iz 0,75 evra podražilo na 0,99 evra za liter in olje iz 2,59 evra na 3,79 evra za liter. Če smo še lani za 10-kilogramsko vrečo krompirja odšteli 4,49 eur, dobimo za skoraj isto ceno letos le 5 kilogramov krompirja. Seznam je dolg, predolg, zaskrbljujoče pri tem pa je, da trendi kažejo, da bodo šle cene samo še navzgor; dražijo se in se še bodo mleko, moka, sadje, zelenjava in meso. Dejstvo je, da bomo za isti znesek v prihodnje dobili vse manj. Denarnice bodo vse

bolj prazne, nakupovalne torbe pa vse lažje. Opozoriti je treba še, da so se ob hrani najbolj dvignile cene energentom, dobrine, ki se ji, tako kot hrani in pijači, ne moremo odpovedati. In kot vedno do zdaj, podražitve najbolj občutijo osebe, ki so že do sedaj živele na socialnem robu. Že ob zadnji dobrodelni akciji, ki je potekala v decembru 2021 in januarju 2022, so nas za zaprtimi vrati pričakale zgodbe, ki so nam kratile spanec še tedne. Bojim se, da bodo stiske ljudi, ki jih bomo »obdarovali« v letošnjem letu, še večje.

Na pobudo v Ljubljani živečega Beltinčana Tadeja Krefta bo v naši občini letos ponovno potekala solidarnostna akcija zbiranja hrane z dolgotrajnim rokom uporabe. V prejšnjih letih so se njegovemu pozivu aktivno odzivali v socialnem podjetju Zrirap so.p. Beltinci in v Društvu prijateljev mladine Beltinci, ki so z osnovnimi živili napolnili kar nekaj nakupovalnih vozičkov. Olje, mleko, moka, sladkor, testenine, kompoti, riž, kaše, paštete, čokolešnik, kava, kakav, piškoti, čokolade, ... so svoj prostor lansko leto našli v desetih paketih. Čebelarstvo Maučec iz Beltincev je v vsak paket dodalo še mlince in med, Lions Klub Murska Sobota pa M-kartice v skupni vrednosti 200 eur (20 eur na prejemnika). Paketi so bili prilagojeni na število članov v gospodinjstvu in samim družinam; tako je bil paketu, ki je šel k družinam z majhnimi otroki, dodan kak čokoladni namaz več, pa kakav in čokolešnik, pri starejših pa so bili paketi obogateni s čaji, kavami in enolončnicami v konzervah. Tudi njim nismo pozabili priložiti piškotov in čokolade. Vseh deset paketov smo dostavili na naslove v Občini Beltinci družinam, na katere so nas opozorili njihovi sosede in znanci. Lahko rečem, da so se »pozni daril« iskreno razveselili vsi.

Kako lahko ti prispevaš za boljši jutri svojih sovaščanov? Enostavno! V trgovini v svoj nakupovalni voziček

dodaj kak kos živila z daljšim rokom trajanja (takega, ki ni hitro pokvarljiv) ali kak drug potreben artikel (kozmetika, izdelki za osebno higieno). V poštev pride vsa hrana z dolgotrajnim rokom uporabe: mleko, moka, sladkor, olje, med, testenine, kompoti, konzervirane enolončnice in golaži, vložena zelenjava, rdeča pesa, riž, kaše, paštete, čokolešnik, kava, kakav, sladki namazi, piškoti, čokolade, oreški itd. Nato enostavno dostavi nakupljeno na zbirno mesto, ki je v Beltincih v prostorih Zaposlitveno izobraževalnega centra (Ulica Štefana

Kovača 1, nasproti pošte), lahko pa tudi kontaktirate Anjo Horvat (preko FB ali na tel. št. 040 524 055) in se dogovorimo za prevzem. Akcija zbiranja traja do 23. 12. Naši dedki mrazi bodo poskrbeli, da bodo paketi prišli v prave roke. S to gesto boste marsikateri družini, otroku in starostniku polepšali praznike in znova prižgali iskrico v njegovih očeh. Vsakodnevni topli obrok je osnovna pravica vsakega izmed nas in v teh časih še toliko bolj pomembna! Hvala, ker vam ni vseeno!

Anja Horvat

Uspeh na tekmovanju v judu – Evropski pokal Koper

V nedeljo, 30. 10. 2022, se je judoist Gabriel Lipič iz Beltincev udeležil tekmovanja v judu, Evropskega pokala Koper, in osvojil

3. mesto - 90 kg, U18.

Prej je bil član Judo kluba Klima Center Tratnjek- Beltinci, sedaj pa je že dve leti član Judo kluba Apolon Maribor.

Gabriel lahko letos prvič nastopa v konkurenci kadetov. Na tem tekmovanju je prikazal odlične borbe in zasluženoma osvojil bronasto medaljo.

Tekmovanje je začel z zmagama proti tekmovalcema iz Avstrije in Italije. V polfinalu je priznal premoč tretjemu iz evropskega in svetovnega prvenstva, Ukrajincu Boldyrievu. V borbo za

bron je krenil odločno ter si zmago pridobil z odličnimi napadi in veliko aktivnosti. Premagal je nasprotnika iz Hrvaške.

Klaudija Hašaj

14. občinski turnir v pikadu

V Ižakovcih je bil 19.11. 2022 odigran 14. občinski turnir v pikadu za občino Beltinci.

Sodelovalo je 32 igralcev in igralk, ki so se pomerili v treh kategorijah: moški, ženski in dvojicah.

Pri moških je še petič zapored postal prvak Sašo Vütek iz Beltincev, pri ženskah pa Monika Jerebic iz Ižakovca.

V dvojicah sta se zmage veselila Zoran Špilak in Matej Šebjan, oba iz Dokležovja.

Rezultati:

Moški 501 Duple Out :

1. Sašo Vütek (Beltinci)
2. Daniel Duh (Melinci)
3. Dejan Žemberik (Ižakovci)
4. Martin Horvat (Dokležovje)

Ženske 501 Duple Out :

1. Monika Jerebic (Ižakovci)
2. Ines Balažic (Melinci)
3. Sara Sraka (Lipovci)
4. Nika Karajica (Melinci)

Dvojice 501 Master Out :

1. Zoran Špilak (Dokležovje) in Matej Šebjan (Dokležovje)
2. Dejan Žemberik (Ižakovci) in Tadej Poredoš (Ižakovci)
3. Sašo Vütek (Beltinci) in Marko Maroša (Ižakovci)
4. Peter Antolin (Ižakovci) in Matjaž Györek (Dokležovje)

Pomurska liga v elektronskem pikadu

Po dveh letih premora zaradi epidemije je ponovno zaživelo tekmovanje v pomurski ligi.

Naslov prvaka brani ekipa Spirič iz Černelavcev.

V ligi tekmujejo štiri ekipe iz naše občine.

Lestvica po odigranih šestih kolih je sledeča:

Sezona 2022-2023

	ekipa	tekem	zmage	porazi	seti	igre	točke
1.	ALIBI BAR (Ljutomer)	6	6	0	112 : 38	247 : 115	12
2.	P.K. SPIRIČ (Černelavci)	6	5	1	91 : 59	216 : 160	10
3.	ČARNE VRANE (Ižakovci)	5	3	2	74 : 51	177 : 133	6
4.	KOCKA BAR (Renkovci)	5	3	2	66 : 59	164 : 146	6
5.	BERTA BAR (Ižakovci)	5	3	2	62 : 63	143 : 159	6
6.	LA TINA BAR (Velika Polana)	6	2	4	69 : 81	174 : 195	4
7.	ŠD DOKLEŽOVJE (Dokležovje)	5	2	3	53 : 72	142 : 173	4
8.	NOČNE PTICE (Černelavci)	5	0	5	40 : 85	113 : 189	0
9.	NAŠ BAR (Melinci)	5	0	5	33 : 92	102 : 208	0

Matjaž Györek

Klara Janža zlata na 300 m in bronasta na 100 m Četrta v izboru Naj atletinje Atletske zveze Slovenije v kategoriji pionirke U16

Na Ptujju je 17. in 18. septembra potekalo državno prvenstvo v atletiki za pionirke in pionirje U16. Tudi tokrat je v svojih nastopih blestela članica Atletskega kluba Pomurje, Bratončarka, sedaj že dijakinja Gimnazije v Murski Soboti, Klara Janža.

Prvi dan je nastopila na 300 m in suvereno zmagala s časom 40,66 sek. V štafeti 4x100m jes klubskim kolegicami pritekla do bronaste medalje. V nedeljo je najprej nastopila v polfinalu teka na 100 m in se s petim časom uvrstila v finale. V finalnem teku je osvojila tretje mesto in bronasto medaljo. Z izjemnim tekom v štafeti 4 x 300 m pa je ogromno prispevala k osvojitvi drugega mesta in srebrne medalje.

Z osvojenimi zlati, srebrni in dvema bronastima medaljama je bila med najuspešnejšimi udeleženkami državnega prvenstva.

Z odličnimi nastopi na državnem prvenstvu si je prislužila nastop za slovensko pionirsko U16 reprezentanco na peteroboju Madžarske, Slovaške, Češke, Hrvaške in Slovenije v češkem Znojmu. Za reprezentanco Slovenije je nastopila na 300 m in osvojila peto mesto, prav tako tudi v štafeti 4 x 100 m, kjer so bile tekmovalke pete.

Atletska zveza vsako leto izbira »naj atletaleta« vseh starostnih kategorijah. Klara je med devetimi nominiranimi atletinjami osvojila odlično četrto mesto. Med nominiranimi atletinjami

Klara na peteroboju na Češkem

je imela daleč najboljše ocenjeni rezultat po točkovanju worldathletics.org in edina štiri dosežene rezultate v štirih različnih disciplinah, ocenjene preko 900 točk: 300 m 39,85 sek 965 točk, 200 m 24,99 sek 942 točk, 100 m 12,34 sek 929 točk, 60 m 7,83 sek 947 točk. Imela je izpolnjeno normo na 200 m za mlajše mladinsko evropsko prvenstvo, žal pa pionirji tam ne

morejo nastopati. Izpolnjeno je imela tudi normo za 200 m in 100 m za nastop na Olimpijskem festivalu evropske mladine na Slovaškem. Tudi tu je imela smolo, saj na tekmovanju v vsaki disciplini lahko nastopi le eden tekmovalcev iz sodelujoče države. Starejše tekmovalke letnika 2006 so pričakovano dosegle boljši rezultat od Klare in s tem pravico do nastopa.

Želimo ji več sreče v letu 2023, saj bo Olimpijski festival evropske mladine julija v Mariboru. Iskrene čestitke!

Janez Koren
Foto: Janez Koren

Maj Janža tudi v letu 2022 odličen na atletskem stadionu

Z rezultatom 47,66 na 400 m (IAAF - 1002 točk) je Maj presegel mejo magičnih 1000 točk in za 6 stotink zaostal za normo starejše mladinskega svetovnega prvenstva v Kolumbiji.

V tekmovalni sezoni 2022 je nastopal kot starejši mladinec U20, pravico do tekmovanja pa je imel tudi med mlajšimi člani in člani.

Rezultati v kategoriji starejši mladinci - U20:

1. mesto, 400 m, Atletski pokal Slovenije U20, Velenje, 24. 9. 2022
2. mesto, 400 m, Državno prvenstvo Slovenije U20 (dvorana), Novo mesto, 29. 1. 2022
2. mesto, 400 m, Državno prvenstvo Slovenije U20, Nova Gorica, 2. 7. 2022
2. mesto, 200 m, Državno prvenstvo Slovenije U20, Nova Gorica, 3. 7. 2022
4. mesto, 400 m in 3. mesto 4 x 400 m štafeta, peterboj U20 reprezentanc Madžarske, Slovaške, Poljske, Češke in Slovenije, Maribor 16. 7. 2022

Rezultati v mlajše članski kategoriji - U 23:

3. mesto 400 m, 48,03 sek Mednarodno tekmovanje Alpe Adria v Trstu, Italija, 23. 7. 2022
1. mesto 4x 400 m Član mešane mlajše članske štafete, reprezentance Slovenije Mednarodno tekmovanje Alpe Adria v Trstu, Italija, 24. 7. 2022

Rezultati v članski kategoriji:

2. mesto, 400 m, Mednarodna atletska liga Telekom, Ljubljana, 9. 6. 2022
3. mesto, 300 m, Mednarodna atletska liga Telekom, Slovenska Bistrica, 28. 5. 2022
3. mesto, 400 m, Atletski miting v dvorani, Novo mesto, 22. 1. 2022

Zmagovita mlajša članska mešana štafeta Slovenije na igrah Alpe Adria

3. mesto, 400 m, Ekipni pokal Slovenije za člane, liga Telekom, Celje, 4. 6. 2022

3. mesto, 400 m, čas 47,66, Atletski pokal Slovenije za člane, Ljubljana, 9. 9. 2022

4. mesto, 400 m, Mednarodni atletska miting, Hanžekovičev memorial, Zagreb, 11. 9. 2022

Maj je letos sodeloval s trenerjem Matijem Šestakom, ki ima tudi prekmurske korenine. Matija je bil na 400 m udeleženec olimpijskih iger leta 2000 v Sydneyju in 2004 v Atenah. S časom 45,43 sek je za Luko Janežičem drugi najhitrejši Slovenec na 400 m.

Maj je deset let tekmoval za Atletski klub Pomurje iz Murske Sobote. V vseh teh letih je bil nesporno med najboljšimi, mnogokrat pa najboljši slovenski atlet na 200 m, 300 m in 400 m v svojih starostnih kategorijah. Do lanskega leta je bil njegov trener David Horvat.

Na tekmovanjih državnega nivoja (državna prvenstva, pokal Slovenije, šolska državna prvenstva) je osvojil dvaindvajset posamičnih medalj (9 zlatih, 7 srebrnih, 6 bronastih). Za slovensko reprezentanco je v teh letih nastopil šestkrat, leta 2021 tudi na Evropskem prvenstvu za starejše mladince v Tallinu.

V letu 2023 bo nastopal za večkratni najboljši slovenski atletska klub, AD Mass iz Ljubljane.

Želimo mu še veliko uspehov.

Zahvala vsem, ki ste ga v teh letih podpirali, tudi Občini Beltinci, še posebej pa trenerju Davidu Horvatu in vodstvu AK Pomurje.

Janez Koren
Foto: Janez Koren

Uporaba čebeljih pridelkov za zdravje

Človeštvo že tisočletja uporablja čebelarstvo za zdravljenje in preprečevanje bolezni. Apiterapija je alternativna veja medicine in nudi možnosti komplementarnega zdravljenja. Čebelarstvo pridelke uporabljamo tudi v zdravstvene namene, saj vsebujejo bioaktivne sestavine. Apiterapevtski pristopi se uporabljajo za zdravljenje bolezni in bolezenskih simptomov ter za oskrbo ran in poškodb. V apiterapiji se uporabljajo vsi čebelji pridelki, to so med, cvetni prah, propolis, matični mleček, čebelji strup in čebelji vosek. Uporabljajo se lahko kot živila, sestavina v kozmetičnih izdelkih in kot sestavine v farmacevtskih izdelkih. Preden se odločimo za uporabo apiterapije, moramo preveriti, ali smo alergični na čebelarstvo pridelke. Le tako lahko zagotovimo varno apiterapevtsko obravnavo.

Med je viskozno aromatično živilo. Sestavljajo ga voda, sladkorji, encimi, beljakovine, vitamini in minerali. Barva, okus, vonj in aroma medu so odvisni od vrste medu in botaničnega izvora. Med deluje antioksidativno, antikancerogeno, protimikrobno, protivnetno, protitumorsko, ščiti kardiovaskularni sistem in sodeluje pri celjenju tkiv. V preteklosti se je med uporabljal za zdravljenje ekcemov, vnetega grla, kašlja, astme, splošne telesne oslabelosti in zaprtja. Danes so poznani pozitivni učinki tudi na področju nevroloških bolezni in pri zdravljenju raka.

Propolis uporabljajo čebele za zaščito panja pred vdori škodljivcev in mikroorganizmov. Sestavljajo ga rastlinski izločki, pomešani z voskom in izločki slin čebel delavk. Čebele s propolisom prevlečejo stene panja in zamašijo morebitne razpoke. S tem preprečujejo vdor in širjenje bolezni. Propolis ima antioksidativno, antibakterijsko in protivnetno delovanje ter spodbuja imunski sistem. V apiterapiji se uporablja tudi pri oskrbi ustne votline. Ker propolis

Propolis

deluje tudi protiglivično, se ga lahko uporablja lokalno za zatiranje glivičnih okužb nohtov.

Čebelji strup nastaja v strupni žlezi čebel. Ima protimikrobno učinkovitost. Uporabljamo ga pri zatiranju bakterij, ki so odporne na antibiotike. Uporabo čebeljega strupa v medicini preverjajo tudi pri zdravljenju Parkinsonove bolezni, kjer se nakazujejo ugodni učinki. Čebelji strup se uporablja pri lažšanju kroničnih bolečin in zdravljenju artritisa. Strup se implicira neposredno s kontroliranim čebeljim pikom ali preko akupunkturnih igel.

Cvetni prah čebelarstvu predstavlja vir beljakovin. Nastane z zlepljanjem cvetnega prahu, nektarja in slin čebel delavk. V njem so ob beljakovinah prisotni tudi lipidi, vitamini, minerali in nekateri ogljikovi hidrati. Ker je prehranska sestava cvetnega prahu tako ugodna, ga pogosto uporabljamo kot prehranski dodatek. Cvetni prah deluje protibakterijsko in protiglivično. Lajša vnetja in je uporaben dodatek za podhranjene paciente ali fizično oslabele starejše osebe.

Matični mleček proizvajajo čebele delavke. Z njim kratek čas hranijo

Matični mleček

čebelarstvo ličinke. Matica se prehranjuje izključno z matičnim mlečkom. Matični mleček je viskozna belo-rumena snov kislega in zbadajočega okusa. Sestavljen je iz vode, beljakovin, ogljikovih hidratov, vitaminov in mineralov. Ima močno imunomodulatorno in protivnetno delovanje. Ugodno deluje na nevrone in do neke mere regulira metabolizem sladkorjev in maščob. Ima tudi estrogeno delovanje, ki je ugodno ob menopavzalnih hormonskih spremembah. Nudi dobro podporno zdravljenje pri onkoloških bolnikih, saj istočasno deluje protitumorsko in krepi kahektično/oslabiljeno telo.

Vosek čebele uporabljajo kot gradbeni material. Njegova uporaba je široka predvsem v kozmetični industriji, kjer uporabljajo njegove vlažilne učinkovine. Ko ga nanesejo na kožo, tvori film, ki kožo ščiti pred negativnimi dejavniki iz okolja. Vosek spodbuja tudi celjenje ran in opeklin.

Začenja se jesensko-zimsko obdobje, ko so prehladna obolenja pogostejša. Svoj imunski sistem lahko spodbudimo tudi z uporabo čebeljih pridelkov. Za ugodne rezultate nam čebelji pridelki služijo kot naravna podpora medicinskemu zdravljenju.

Ana Janžekovič, svetovalka za varno hrano JSSČ, Čebelarska zveza Slovenije

Literatura: Weis W. A., Ripari N., Lopes Conte F., da Silva Honorio M., Sartori A. A., Matucci R. H., Sforcin J. M. 2022. An overview about apitherapy and its clinical applications. *Phytomedicine Plus*, 2: 100239.

Vir fotografij: Arhiv ČZS

Zahvala za plačilo terapij

Darovati ne pomeni zgolj podariti popolno darilo materialne narave, temveč pomeni dati del sebe.

December je praznični mesec in zato je v tem času primerna priložnost, da komu namenimo lepo besedo, se mu zahvalimo. Radi bi se zahvalili župnijski Karitas Beltinci in župnijski Karitas Murska Sobota, da so z velikodušnim prispevkom plačali kar veliko število ur fizioterapij, ki jo Marica res potrebuje.

Dobrota je naš notranji glasnik in svetovalec. Kolikor poslušamo njen nasvet, toliko imamo notranjega miru in sreče.
(Anton Trstenjak)

Iskrena hvala!

Družina Sraka iz Beltincev

Klopca sreče

Na klopci sreče sva sedela
in poljube štela.
Gledala sva v nebo in si potihoma želela,
da vedno bi ostalo tako lepo.

Prijela sem te za roko,
ti rekla, da ljubim te močno.
Stisnil si me k sebi,
mi šepnil na uho:
»Ljubica moja, ti ves si moj svet!
Ob tebi srce vzdrti,
ob tebi srce vzplameni!
Ti moja si sreča,
ti ves si moj raj,
ljubiti želim te vekomaj!«

Ti pozdravil si mi dušo,
me osrečil močno.
Ni več solza,
nič več bolečine srca.

Naj pojem ti pesem
v zahvalo za to,
da s tabo moje življenje
je zopet veselo in radostno.

Ta klopca sreče vedno bo
po nama hrepenela,
tudi ko naju enkrat
večnost k sebi bo vzela.

Lilijana Bežan Horvat

Pod okrilje

Noč te pod okrilje vzame,
v plahto žalost črno skrije,
rane z balzomom premaže,
z novim jutrom ti bo lažje.
Se v temi brišejo spomini,
v noč izginjajo burni odzivi,
tegobe se v sanjah uredijo,
v brezčasju noči se izgubijo.
Rane dobijo tam brazgotine,
praznine čisto nove vsebine,
na krilih noči trpljenje mine,
v svetlobo z zvezdo izgine.
In težka mora ostaja v noči,
ji svetla zora v jutro prepreči,
mesečina iz nje tke lepe nitke,
v pajčolan vdela nevidne čipke.
V sanjah najde nove ideje,
osladi pregrenke povedi,
odvzame pretežke krivice,
s časom brusi ostre bodice.

Pavla Škerget

Zimski čas

So zvezde na nebu svetleče in luna vesla čez nebo,
tam v dalji rosijo utrinki na mirno spokojno zemljo.
Skozi okno detece gleda, preštovati zvezde hiti,
a one kot lučke migljajo, prešteti uspe mu le tri.
Stopi na prste in tuhta, mu luna mežika z neba,
mu poje, ga vodi in vabi, začaran zaziblje se z njo.
In sanja, da pluje po nebu, od tamkaj dol gleda zemljo,
na gore in reke, na mesta, razsvetljeno božično drevo.
Ko zjutraj zbudi se, mežika zaspano,
na nočno lebdenje pozabi kaj kmalu.
Le hitro iz sobe in brž po stopnicah,
nekaj se novega spodaj svetlika!
Pod smrečico v kotu bleščeča darila,
je k njemu Božiček ponoči prišel,
vse to se zgodilo je v noči nemira,
ko plaval je z luno in zvezdice štel.

Pavla Škerget

Novemu upanju naproti

Družinska saga

Šesto poglavje

Dan za dnem so drvarji neutrudno delali. Padajoča drevesa so ječala pod njihovimi sekirami in žagami. Ob gozdovih so se kopicila čudovita, mogočna debla, ki so govorila o bogastvu seliških gozdov. Na deloviščih so se nalagali veliki kupi vejevja, ki so pričali o poseku. Vejevje je čakalo na proste dneve, ko bodo pridni gozdarji našli čas, da ga odpeljejo na svoje domove.

V soboto zjutraj je bilo vreme dokaj neprijazno in dvignil se je tudi severni veter. Ob vetrovih ni bilo dobro podirati dreves, ker deblo lahko veter zasuka v nepredvideno smer in nesreča je tu. Zato je Janez pri zajtrku predlagal, da bi vozili veje domov. Kdor je imel prevoz, se lahko takoj odpravi in vsi si naj med seboj pomagajo. To je bilo zares veselo delo. Do večera sta Marko in Andraž kar dvakrat pripeljala vejevje k Senčarjevim in dvakrat k Jušu. Starček se je vejevja in priglinov neverjetno razveselil. "Sedaj bom tudi jaz za rabo. Boš videl, Andraž. Samo, da nabrusim svojo sekirico," je veselo brundal. Juš je prav z otroškimi veseljem poiskal sekirico, jo pošteno nabrusil na brusnu in se usedel na širok štor. Na manjšem penu je obrezoval vejo za vejo in jih zlagal ter sortiral po debelini. Zares je bil prav pripraven za to delo. Kdo bi si mislil, da je lahko starček pri teh letih delaven in uporaben. "Mislim, da sva zares prava skupaj, Juš," je smeje dejal Andraž.

"Jaz pa vem, da sva prava skupaj! Od vsega začetka sem vedel, da bo tako!" je namignil Juš in se zarežal. Bil je srečen in Andraž je bil tega zares vesel. Tudi zase je bil vesel, da je živ in zdrav oddelal prvi teden svoje dnine. Res ga je bolela vsaka koščica, ampak se bo že navadil. Marko mu je dejal, da se preveč žene, da stvari lahko dela tudi bolj umirjeno, da prihrani nekaj moči. Saj bo moč in vzdržljivost še potreboval. Delo bo trajalo kar šest mesecev in to niso mačje solze.

"Juš, jaz grem počivat, ker bi rad zjutraj zgodaj šel proti Prekmurju, da vidim domače. Pa še pravi čas moram priti nazaj, saj v ponedeljek spet grem zgodaj delat v hosto."

"Kar pojdi počivat, fant. Lahko noč!" je veselo zaklical Juš. Bil je zelo vesel tega pridnega mladeniča, pa seveda vejevja in vsega, kar se mu je po letih žalosti začelo dogajati. Juš je bil človek velikega, dobrega srca. Neizmerno je imel rad svojo Nežo. Ko mu je umrla, je želel tudi sam umreti. Ampak življenje je šlo naprej in ta fant je

prišel k hiši. Zares ga je bil vesel in obljubil si je, da mu bo do zadnjega diha stal ob strani in mu po svojih močeh pomagal. Ko mu je Andraž zaupal svoje gorje, ubogi starček celo noč ni mogel spati. Sam ni imel otrok in zato se je v srcu odločil, da bo Andraž postal njegov sin. Ne, ne na papirjih, ker Juš na papirje ni dal nič. Ampak tukaj, v srcu. Da, srce je tisto pravo, ki je vredno več kot tisoč papirjev. In Juš je vedel, da je Andraž od prvega dne, ko ga je uzrl, postal njegov sin. Sam Bog ga je pripeljal na njegov prag in prav je tako. Take misli so prevevale Juša in bil je srečen in zadovoljen. Res je bil fant, kot je treba. Pri vsakem delu se je obrnil tako, kot mora biti. Vse mu je šlo od rok. V glavnem je postal Jušu zares všeč. Prepričan je bil, da bodo njegovi zadnji dnevi na zemlji, preden bo odšel za svojo Nežo, še lepi in zadovoljni. Težko je že pričakoval Andražovo družinico. Toda počakati je moral na pomlad.

Zjutraj je Andraž zgodaj vstal in se odpravil proti Prekmurju. Pogrešal je svoje drage in celo dolgo pot je bil že v mislih z njimi. Ko ga je Uršula uzrla, je kar vztrepetala od veselja. Deklice so plezale po njem in ga božale, čebljale in se nežno privile k njemu. Andraž pa je Uršuli pripovedoval o izkušnjah prvega tedna, o ogromnih gozdovih ter o zelo ljubki Juševi domačiji, kjer je v bistvu že on sedaj doma.

"Juš vas že pričakuje, toda moral bo počakati do pomladi, kakor smo dogovorjeni, da se katera od vas, mojih deklet, ne prehladi," je dejal ljubeče. Povedal je tudi, da v Zasadih sonce prav posebej prijazno sije, ker domačija v zavetju gozdov ne občuti severnega vetra, zaradi česar ima sonce še posebno moč. In tudi, da iz hoste prihajajo na obisk veverice, kunci in tudi srnice. Uršuli so od pričakovanja in novega upanja sijale oči. Nato je obiskal še dedka in babico, ki sta se vnukovega navdušenja resnično razveselila. Kar hitro je napočil čas, ko je bilo treba zopet vzeti slovo in kreniti na dolgo pot proti svojemu novemu domu.

"Veš, Uršula, lahko se zgodi, da me kakšno nedeljo ne bo, ker bomo imeli nujno delo ali bo slabo vreme. Prosim, ne bodi takrat v skrbeh zame. Pomagaj dedku in babici in tudi ona ti bosta stala ob strani. Bodite vsi skupaj zdravi. Bog z vami."

Tako se je Andraž poslovil od vseh domačih. Opazil je, da Matije ni bilo. Verjetno je še vedno razgrajal in pametoval v vaški oštariji. Ni vprašal zanj, da ne bi užalostil mame in očeta, pa snahe. Hitro je zajahal konja in po poljski poti za naseljem odhitel proti brodu, kjer ga je čakal ostareli

brodar. Andraž mu je podaril kos koruzne pogače, ki mu jo je velikodušno odrezala mama. Brodar se je hvaležno nasmehnil in hitro pospravil dar. Proti večeru je Andražu uspelo priti v Zasade. Juš ga je bil zares vesel, kakor tudi koruznih pogač, ki sta jih s toplim mlekom použila za večerjo. Zares so teknile. Andraž je starčku pripovedoval o svoji družinici, dedku in babici, ki skrbita za deklince in ženo. Z žalostjo v srcu je povedal, da ga skrbi za mamo in očeta, ki sta nesrečna zaradi snahe, ki trpi pri njih. Njegov brat je grobjan in pijanček, torej morata vso skrb za gospodinjstvo imeti še vedno na ramenih starša. Matija ima pet otrok, ki so velika skrb na ramenih snahe. Pa še ogromno dela v hiši in okrog nje mora opraviti.

"Glej, Andraž, vsak si v življenju izbere pot, ki ni vedno najlažja ali najboljša. Vsi moramo stati za svojimi odločitvami. Temu se reče odgovornost. Ti si se že soočil s svojo odgovornostjo. Sedaj moraš dati vse od sebe, verjeti vase, da dosežeš svoje cilje in sanje. In vedi, da ti bom jaz stal ob strani in te podpiral, kakor bom lahko. Iskreno ti priznam, da komaj čakam, da pride pomlad in pripelješ svojo družinico. To bo življenje, da bo prav veselo," se je starček navduševal in Andraž spet vlil novih moči. Nov delovni teden je bil pred durmi in Andraž je dobro vedel, da bo dobro voljo in moč tudi zares potreboval. Zgodaj zjutraj je moral biti spet pri Senčarjevih.

"Hvala, Juš, za dobro voljo, lep sprejem in večerjo. Sedaj pa bom šel počivat, da bom zjutraj lahko vstal," je prijazno rekel starčku, ko se je napolnil proti svoji izbici. Starček je z ljubeznivim nasmeškom na licu odgovoril: "Lepo spi, fant moj."

In spet je sledil dan dnevu. Ker je bilo vreme zelo naklonjeno gozdarjem, so tudi v tem tednu dosegali dogovorjeno količino posekanega. V soboto so spet vozili dračje in vejevje na svoje domove. Juša je kar razganjalo od veselja, da je imel dovolj dela z drvni na domačem dvorišču in mu ni bilo treba v hosto. Pridno je sekal veje in jih povezoval v butare. Te je zlagal ob hiši in se vsake butare posebej veselil. Debelejše kose je rezal v polena in jih zlagal v holchuto. Njegovo delo je bilo zares neprecenljivo. Andraž ga je odkrito občudoval in se veselil polen, ob katerih se bodo prihodnjo zimo greli tudi njegovi ljubi.

Se nadaljuje...

Irena Šrajner

Sovica Jokica

**(Friester Paul, Philippe Goossens,
Založba Kres, 2004**

Nekega meglenega dne se je v gozdu zaslišal presunljiv jok: »U-huu-huuuuu....!«

Živali so najprej pomislile, da se je vrnil volk Vilbur, ampak stari volk Vilbur je bil že dolgo mrtev.

Ježek je nabrusil bodice in se odpravil pogledat. Če bo nevarno, se še vedno lahko zvije in zbode napadalca. Jok je bil vedno glasnejši.

Ježku so prišli na misel hudobni gozdni duhovi in Vilbur. Ko se je tiho prismukal mimo zadnjega grma, je našel nekaj drugega..., našel je majčkeno sovico, čisto navadno majčkeno sovico, ki se je drla tako glasno, da takega joka ježek še nikoli ni slišal.

»No, no, no,« jo je miril. »Kaj pa je? Kaj se je zgodilo? Si padla iz gnezda?«

Mala sovica je odkimala in jokala naprej.

K njej je priletel vran. »Kaj pa je, bi se rada igrala?« Prinesel je nekaj pisanih kamenčkov in jih položil v travico pred sovico.

»Gotovo ti je dolgčas. Mečiva kamenčke!« Ampak mala sovica je odkimala in jokala naprej.

Tedaj je v grmovju zašumelo in k sovici je priskakljala veverica. »Kaj pa je, si lačna?«

V kljun ji je vtaknila najlepši lešnik. Ampak sovica ga je izpljunila in neutolažljivo jokala naprej.

»Sove ne jedo lešnikov, ti brihta!« sta rekla ježek in vran. Prav takrat pa je iz zemlje pokukal krt.

»Kaj pa je? Nehaj no tuliti! Podaril ti bom nekaj lepega!«

Zlezel je iz rova, tekal po travniku sem ter tja in se vrnil z venčkom, spletenim

iz najbolj pisanih rožic. Obesil ga je sovici okrog vratu. Ampak mala sovica je odkimala in jokala naprej.

Prilezel je stari rogač. Strogo je pogledal sovico in zahreščal: »Kaj pa je? Zakaj pa se tale tečka tako dere? In zakaj vas podi naokoli? V mojih časih se to že ne bi zgodilo! Naj te nekam uščipnem, a?«

Zlezel je bliže in grozeče rožljaj s svojimi velikimi kleščami.

Ampak mala sovica je le odkimala in zajokala še glasneje, veliko glasneje.

»Zdaj pa imaš!« so se razjezile živali.

»Uboge male sovice ne bi smel tako prestrašiti!«

»Saj je nisem hotel. Le šalil sem se,« je skrušeno mrmral stari hrošč.

Na bližnjem drevesu je odkril veliko zapuščeno pajkovo mrežo in jo povlekel bliže. »Pomagajte mi no! Privezali bomo

tole mrežo in revico malo pogugali, da se pomiri. To ji bo prav gotovo všeč!«

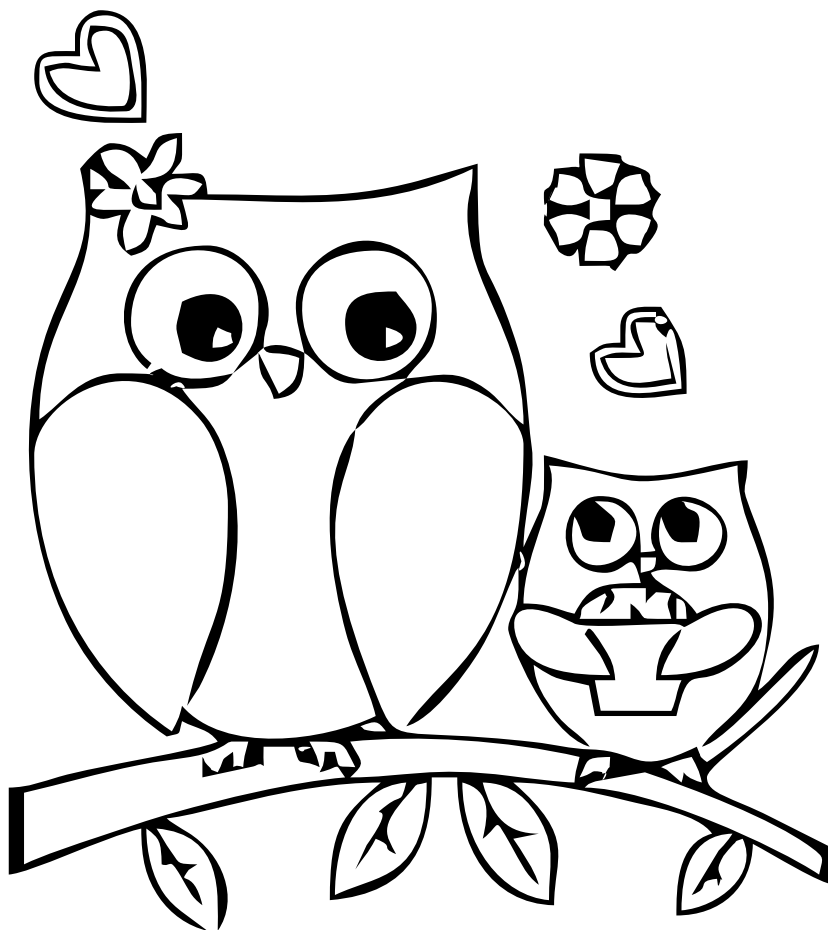
Jokajočo sovico so z venčkom vred posadili v mrežo. Vsi so poprijeli in jo zagugali, da je bilo veselje. Debeli krt je zabrundal celo uspavanko za krtke, toda mala sovica je še kar jokala.

Naenkrat pa je zletela iz mreže... naravnost pod mamino perutko. Mamica jo je stisnila k sebi in rekla: »No, sovica moja, spet jokaš? Kaj pa je? Zakaj spet jokaš?«

Ježek, vran, veverica, krt in rogač so napeli ušesa. Prav to bi namreč tudi oni že ves čas radi izvedeli. Mala sovica je skomignila, nehala jokati, pogledala drugega za drugim in tiho čivknila: »Sem pozabila!«

Za Vas izbrala

**Lilijana
Bežan Horvat**

Nastop ljudskih pevk "Jesensko listje" iz Dokležovja na slovesnosti ob Jeričevih dnevih v Murski Soboti

Adventni venček pri kapeli Melinci, oblikovali člani KUD Melinci

Adventni venček KS Gančani

Adventni venček v KS Lipa

Adventni venček v KS Ižakovci

